

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Folyamatos a védőoltások
beadása az egyetem
oltópontjain

Transzlációs kutatást segítő
PET-CT-t adtak át

Fotóriport az egyetem
COVID-ellátásban résztvevő
egységeiről

ÚJ!

Suzanne Midori Hanna

Családterápia a gyakorlatban

A modellek közös építőelemei

„A kötet jellegzetessége – és ebben jelentősen eltér más családterápiás tankönyvektől –, hogy rendkívüli módon folyamatcentrikus. A szerző szinte fogja a kezdő családterapeuták kezét és lépésről lépésre halad a családterápia, a konzultáció folyamatában. Nagyon részletesen, sok példával elmagyarázza és konkrétan bemutatja azokat a beavatkozásokat, amelyek sikerrel alkalmazhatók.”

Dr. Barát Katalin,
pszichiáter, kiképző családpszichoterapeuta,
a Magyar Családterápiás Egyesület elnöke

„Hanna könyvét széles körben használják az Észak-Amerikában népszerű családterápiás egyetemi mesterképzésekben (Marriage and Family Therapy Master Degree) tanuló hallgatók, és az ezt követő, gyakornoki képzésben (Post-Graduate Marriage and Family Therapy Training Programs) részt vevő, illetve az önálló praktizálásra feljogosító, család- és párterápiás licensz vizsgára (Marriage and Family Therapy Licensure) készülő szakemberek is. Külön értéke a könyvnek, hogy a fejezetek elején található tételsorok révén bepillantást nyerhetünk az észak-amerikai képzési rendszer követelményeibe is.”

Dr. Török Szabolcs,
családpszichoterapeuta, a Semmelweis Egyetem
Mentálhigiéné Intézetének docense

■ Legendus ára: 6670 Ft

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

www.semmeiweiskiado.hu

A könyveink megvásárolhatók a Legendus Könyvesboltban, illetve a Líra Kereskedelmi hálózaton belül az egész országban, de egyre nagyobb igényt elégít ki webshopunk.

■ LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

Tel.: 210-4408, 459-1500/56353

Nyitva tartás: H-Sz: 9.00-16.00,

Cs: 9.00-18.00, P: 9.00-14.00

E-mail: info@semmeiweiskiado.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közszolgálati, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi és Pető András
Karak hallgatóinak és közalkalmazottainak
lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora:
Dr. Merkely Béla

A szerkesztőbizottság elnöke:
Dr. Romics Imre

romics.imre@med.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
Dr. Fejérdy Pál professor emeritus

A lapszámot szerkesztette:

Dobozi Pálma

dobozi.palma@semmelweis-univ.hu
Telefon: 06-20-666-3195

Szerkesztőség:

Semmelweis Egyetem Kommunikációs
és Rendezvényszervezési Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.
E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice

beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Hermann Péter (FOK)

hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. Kardon Tamás (KHT)

kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. Karlinger Kinga (ÁOK)

karlinger.kinga@med.semmelweis-univ.hu

Kormos Ágnes

kormos.agnes@semmelweis-univ.hu

Kovács Eszter (KRI)

kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Dr. Köteles István (GYTK)

koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Márton Emóke

marton.emoke@semmelweis-univ.hu

Fajt Mónika (EKK)

fajt@emk.sote.hu

Dr. Polgár Veronika (ETK)

polgarv@se-etk.hu

Dr. Szabóné Balogh Clarissza

claris@freemail.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)
tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. Voszka István (ÁOK)

voszka.istvan@med.semmelweis-univ.hu

Címlapfotó: **Kovács Attila**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**

www.semmelweiskiado.hu

Igazgató: **Dr. Tancos László**

Layout: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin

telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta és kötötte:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: **Juhász László**

ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus márciusi-áprilisi összehívott üléséről	4. oldal
Folyamatos a védőoltások beadása az egyetem oltópontjain Az országban elsőként az egyetemen kezdődött meg a kismamák oltása	5. oldal
A COVID hosszútávú hatásait kezelő ambulancia nyílt az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán Poszt COVID-ellátás segíti a felépülést a Pulmonológiai Klinikán	6. oldal
Rangos tudományos folyóirat címdalára került az egyetem kutatóinak koronavírus-publikációja Első hazai tudományos konferencia a tudatos jelenlétről	7. oldal
Leleki támogatás a COVID-ellátásban résztvevőknek: új szolgáltatások és bővülő kapacitás Önsegítő szakmai anyag a Klinikai Pszichológia Tanszektől	8. oldal
A Semmelweis Egyetem 95 hallgatója nyert díjat az OTDK-n Sikeres újraélesztést hajtott végre az egyetem két hallgatója	9. oldal
A beteggyógy mellett hasznosuló transzlációs kutatást segítő PET-CT-t adtak át a Semmelweis Egyetemen	10. oldal
Animációs ismeretterjesztő filmsorozatot mutat be a Semmelweis Egyetem Online sportnapot tartott a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ	11. oldal
COVID-ellátás a Balassa utcai Járványtömbben	12. oldal
Fotóriport készült a COVID-ellátásban leginkább érintett egységekről	14. oldal
A pénzügyi-gazdasági terület feladatai a koronavírus járvány idején – 1. rész	16. oldal
A májákról szervezett konszenzus konferenciát az egyetem Friss ajánlás készül a D-vitamin használatáról az egyetem vezetésével	18. oldal
Semmelweis Aortacentrum: több szakma együttműködésével látják el a legsúlyosabb eseteket	19. oldal
Online tudományos előadásorozattal ünnepli 250. tanévét az Élettani Intézet	20. oldal
Gyermek a családban – több mint kétezren regisztráltak a márciusi Semmelweis Egészség Napra	21. oldal
Fogak megtartása, fejfájás, szájjüregi daganatok – folytatódott a Szenior Akadémia tavaszi szemesztere	22. oldal
Online egyeztetett a Semmelweis Egyetem és japán partnerintézménye Erősödhet az együttműködés a prágai Károly Egyetemmel EUniWell: megbeszélés Európa felsőoktatásának jövőjéről	23. oldal
Die Krise als Chance genutzt	24. oldal
Százéves dr. George Berci sebészprofesszor	25. oldal
Százéves születésnapját ünnepelte dr. Bender György professzor emeritus	25. oldal
Elhunyt dr. Winternitz Tamás	26. oldal

RENDKÍVÜLI HELYZET - RENDKÍVÜLI EMBEREK

Kérjük, segítse a
Semmelweis Egyetem
munkáját adója 1%-ának
felajánlásával!

Semmelweis Egyetem Alapítvány
Adószám: 18014448-1-42

SEMMELWEIS EGYETEM
ALAPÍTVÁNY

Beszámoló a Szenátus márciusi-áprilisi összevont üléséről

A márciusi-áprilisi összevont ülésen elfogadta a testület az egyetem 2021. évi vezetői költségvetését, továbbá a 2024-ig szóló stratégiát tartalmazó Intézményfejlesztési Tervet. Döntöttek egyebek mellett a Sürgősségi Orvostani Klinika létrehozásáról, valamint egy szabadon választható 5 hetes kiegészítő klinikai gyakorlat bevezetéséről a hatodéves orvostanhallgatók számára.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Elfogadta a Szenátus az egyetem 2024-ig szóló stratégiáját tartalmazó Intézményfejlesztési Tervet (IFT). A Semmelweis Egyetem legfőbb küldetése az állampolgárok egészségi állapotának fejlesztése, amelyhez az intézmény a magas szintű képzési, kutatási és betegellátási tevékenységével járul hozzá – áll a dokumentumban. Cél a nemzetközi, elsősorban regionális vezető szerep, vagyis az, hogy 2030-ra a Semmelweis Egyetem Európa öt leg sikeresebb gyógyító tudományokkal foglalkozó egyetemévé váljon, illetve a világ 28 ezer egyeteme közül a legjobb 100 közé kerüljön. Az egyetem feladata, hogy a 2021-2024 közötti időszakban olyan, innovációt, kutatást, betegellátást és fejlesztéseket ösztönző egyetemi ökoszisztémát alakítson ki, mely stratégiai céljainak megvalósulását szolgálja. Fontos szempont volt az IFT elkészítésénél, hogy az összhangban legyen a kapcsolódó dokumentumokkal, így a rektori programmal, a modellváltásról szóló kormány-előterjesztéssel, a 2021-27 közötti uniós fejlesztési időszak céljaival és a *Felsőoktatási intézmények infrastrukturális, szervezeti és oktatásfejlesztési reformja* című pályázati felhívással (RRF). Az anyag tartalmazza az egyetem következő években megvalósuló közel negyven fontos fejlesztési projektjét is.

Elfogadta a testület az egyetem 2020. évi gazdálkodásáról szóló beszámolót, amelyet előzetesen a Konzisztórium is elfogadott. Az egyetem a tavalyi évben túlteljesítette az eredeti költségvetésben meghatározott keretszámokat, illetve az ehhez kapcsolódó feladatokat. Három fontos tényező határozta meg a gazdálkodást: a COVID-19 ellátás kórházainak való megfelelés, a Szent Rókus Kórház csatlakozása okán kialakult feladat- és teljesítménynövekedés, valamint az Elméleti Orvostudományi Központ PPP-kiváltása és egyetemi vagyonkezelésbe kerülése. A 2020-as évben az egyetem költségvetésének eredeti főösszegét a fenntartó közel 96 milliárd forintban (95 976 700 E Ft-ban) határozta meg, amely az évközi módosítások hatására 175 milliárd forintra (174 645 338 E Ft-ra) változott, ami 22,7 százalékos növekedést jelent a 2019-es évhez képest. Az intézmény a gazdálkodás szempontjából alapfeladatai (oktatás, kutatás, gyógyítás) ellátásának teljes körűen eleget tett.

Elfogadták a szenátorok a 2021. évi vezetői költségvetést, amely bevételi főösszege mintegy 156 milliárd forint (156 578 millió Ft), kiadási főösszege 161 milliárd forint (161 138 millió Ft). A tervezés alapelve a felelős, decentralizált gazdálkodás és a teljesítményen alapuló elszámolás, a korábban lefektetett irányelveknek megfelelően. A költségvetés fókuszában az egyetem stratégiai céljainak támogatása áll, így a humán erőforrás megtartása és fejlesztése, a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység támogatása, az esz-közellátottság színvonalának növelése, ingatlanfejlesztések és felújítások, működési hatékonyság növelése, digitalizáció és IT fejlesztések. A költségvetésben is megjelenik a 2021-es év két speciális feladata: a folytatódó COVID-19 helyzet, valamint a modellváltás. A Konzisztórium az előterjesztéshez előzetes egyetértést adta.

Módosultak a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) egyes rendelkezései több témakörben. Ezek közé tartozik a kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenység szervezeti hátterét támogató Transzlációs Medicina Központ létrehozása, amelyet a rektor írá-

nyít a tudományos és innovációs rektorhelyettes közreműködésével. Belekerült az SZMSZ-be a gazdasági főigazgató-helyettesi pozíció létrehozása. Megszűnik a Szakképző Intézmények Gazdálkodásfelügyeleti Koordinációs Igazgatósága, feladatai ezzel párhuzamosan a Szakképző Intézmények Igazgatóságához kerülnek. Emellett az egészségügyi szolgálati jogviszony bevezetéséből fakadó változások is átvezetésre kerültek.

Jóváhagyta a testület a Semmelweis Egyetem MAB (Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság) intézményakkreditációs eljárás keretében készített önértékelését, amelyet a korábbiakkal ellentétben nem kari, hanem összeegyetemi szinten kellett elkészíteni. A mintegy kilencven oldalas dokumentum összeállítására az oktatási rektorhelyettes irányításával és a karok dékáni delegáltjainak részvételével előkészítő testület jött létre, a tervezet véleményezésében a Hallgatói és a Doktorandusz Önkormányzat is részt vett.

Elfogadták a Semmelweis Tudományos és Innovációs Alap (STIA) 2021. évi Programstratégiáját. A STIA idei kiemelt támogatási céljai között vannak az innovációs tevékenységet elősegítő belső pályázatok, egyetemi kutatási eredmények alapján létrejött prototípusok, kísérleti modellek kidolgozásának támogatása, valamint kiemelt jelentőségű KFI programokban, projektekben való részvétel elősegítése.

Módosult az SZMSZ a Hallgatói Önkormányzat működésére vonatkozó szabályokkal összefüggésben, amely nyomán az eddig több helyen lévő vonatkozó rendelkezések egy részben jelennek meg. A módosítás rendezi a HÖK és az egyetemen működő egyéb hallgatói öntevékeny csoportok rendezvényekkel kapcsolatos feladatait. A magyar hallgatókból szerveződött öntevékeny csoportok felügyeletét a HÖK látja el, míg a nemzetközi hallgatói szervezetek esetében ez a feladat a nemzetközi képzésekért felelős rektorhelyetteshez kerül.

Szabadon választható 5 hetes kiegészítő klinikai gyakorlat bevezetéséről döntött a testület az Általános Orvostudományi Karon. A három nyelven elérhető tárgyat bármely orvostanhallgató felveheti, aki sikeresen teljesítette az első tíz szemesztert, ugyanakkor segítségével azok a hallgatók, akik a brit rezidensképzési rendszerbe lépnének be, teljesíteni tudják a megváltozott követelményeket.

Megszavazták azt az előterjesztést, amely 11 Szenátus által elfogadandó szabályzat jogtechnikai módosítását tartalmazza az egészségügyi ellátórendszer strukturális és egészségügyi szolgálati jogviszonyt érintő változásaival összefüggésben. Módosul ennek keretében a Gazdálkodási szabályzat is, a Klinikai Központ gazdálkodásához kapcsolódó jogkörök lefektetésével, amely az 525/2020. (XI. 25.) kormányrendelet miatt vált szükségessé.

A testület döntött arany pecsétgyűrű kiténtetés adományozásáról, valamint aktuális vezetői és oktatói pályázatokat is véleményezett.

Döntöttek a Sürgősségi Orvostani Klinika létrehozásáról 2021. május 1-jével. Az új klinika integrálja a jelenlegi Sürgősségi Betegellátó Osztály (SBO) funkcióját, továbbá a betegellátáshoz kapcsolódóan végzett oktatási, kutatási tevékenységet. A döntés összhangban van azzal a céllal, hogy minden diszciplína a legmagasabb szinten legyen képviselve az egyetemen.

Folyamatos a védőoltások beadása az egyetem oltópontjain

Az egyetem négy oltópontjának több mint húsz oltóhelyén a hét minden napján reggeltől estig folyik a vakcináció, amelyben naponta az egyetem 40-50 polgára vesz részt a hallgatóktól a szakdolgozókon át a szakorvosokig.

Dobozi Pálma

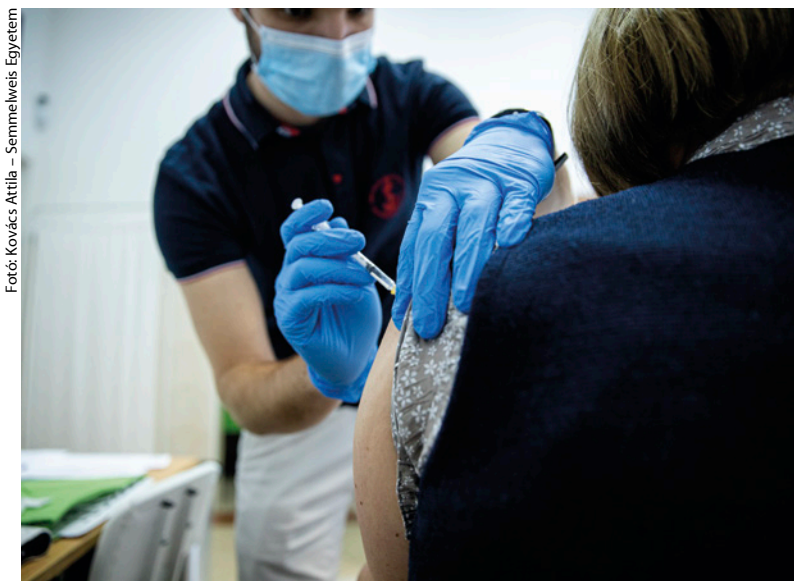
Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Semmelweis Egyetemen az országban az elsők között kezdődött meg 2020. december 26-án a koronavírus elleni védőoltások beadása. Kezdetben az egyetem a kormányzat által elrendelt kórházak és egészségügyi ellátók munkatársainak, valamint a Nemzeti Népegészségügyi Központ engedélye szerinti Semmelweis Polgároknak (egészségügyi munkatársak, hallgatók) az oltását végezte. 2021. január 7-én kezdődött meg a szociális intézmények és időotthonok lakóinak és dolgozóinak oltása, amelyet a fővárosban a Semmelweis Egyetem végzett. Február 4-től elindult a családorvosok által beutaltak vakcinációja, először az idősebbekkel, majd a krónikus betegekkel, jelenleg pedig az oltási sorban szintén prioritást élvező pedagógusok és kismamák oltása is zajlik az egyetemen – ismertette dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes, a Klinikai Központ elnöke. Mindezeket felül a kezdetektől az egyetemen oltják – intenzív szakorvosi háttérrel biztosítva – a fővárosból és a régióból azokat, akiknek kórtörténetében szerepel anafilaxiás reakció.

2021. április 18-ig 162 397 COVID-19 elleni védőoltást adtak be a Semmelweis Egyetem munkatársai. Mint azt dr. Szabó Attila elmondta: az egyetem négy oltópontjának több mint húsz oltóhelyén folyik a vakcináció a hét minden napján reggeltől estig. Egy-egy nap 40-50 munkatárs vesz részt az oltási programban, a medikusoktól, PhD-hallgatóktól a szakdolgozókon át a szakorvosokig, szükség esetén egyetemi vezetőikig. Az időotthonok oltása során pedig egy-egy hétvégén 450 egyetemi dolgozó is részt vett az oltások beadásában. A Klinikai Központ elnöke kiemelte, hogy az oltást végzők munkáját segítik az adminisztratív munkakörben dolgozók, továbbá a műszaki terület támogatása is fontos, hiszen komoly szervezést és logisztikát igényel az oltások lebonyolítása.

Az egyetemen mind az öt Magyarországon jelenleg elérhető koronavírus elleni védőoltással oltottak már (Pfizer, Moderna, Szputnyik V, AstraZeneca, Sinopharm), és súlyos oltási reakciót egyetlen esetben sem tapasztaltak – emelte ki dr. Szabó Attila.

– Az egyetem dolgozói amellett, hogy Magyarország legnagyobb COVID-ellátó egységét működtetik, átérzik az oltások fontosságát és a legkülönbözőbb klinikákról és intézetekből jelentkeznek a feladatra, folyamatosan biztosítva a megfelelő létszámú személyzetet; kirendelésre még egyetlen esetben sem volt szükség. Mindenki látja, hogy a COVID-elleni harcban ez a mi fegyverünk, és

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

így az egyik legfontosabb feladatunk jelenleg – hangsúlyozta dr. Szabó Attila. Mint hozzátette, úgy tapasztalja, a másik oldalon a beoltottak is érzik ezt, mivel számos köszönőlevél érkezik, amelyet minden esetben továbbítanak az érintett oltópontokra. Az oltások megfelelő szerveztségének biztosításában fontos szerep jut dr. **Gógl Álmos**nak, az Ellátásszervezési Igazgatóság munkatársának, aki a három pesti oltópont, valamint dr. **Fülöp Gábornak**, aki a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika vonatkozásában összefogja az oltópontokat, napi szinten tart eligazítást és ellenőrzi, hogy minden zavartalan legyen – tette hozzá. Az egyetemi oltóhelyeken minden nap 8.00-18.00-19.00 között folynak az oltások, de például a kismamák számára szervezett húsvéti kampányban volt, hogy este 21.30-kor adták be az aznapi utolsó készítményt.

Dr. Szabó Attila kitért arra is, hogy az egyetemen a betegágy mellett dolgozók oltottsága, illetve védettsége szinte száz százalékos, eddig összesen 13 721 Semmelweis polgár vette fel a vakcinát. Ennek köszönhetően csupán mintegy fél százalékos az egészségügyi dolgozók között a pozitív PCR-teszt miatt jelenleg távollévők aránya és köztük komolyabb megbetegedés nem fordult elő.

Az országban elsőként az egyetemen kezdődött meg a kismamák oltása

A Szülészeti-Nőgyógyászati Szakmai Kollégium, a Szülészeti-Nőgyógyászati Klinikák vezetői, valamint a négy orvosképző egyetem Klinikai Járványelemző Munkacsoportjának véleménye alapján 2021. március 26-án engedélyezte a Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) a várandósok koronavírus elleni oltását. A Semmelweis Egyetemen az országban elsőként, azonnali hatállyal megkezdődött az érintettek vakcinációja. Dr. **Merkely Béla** rektor és dr. **Szabó Attila**, a Klinikai Központ elnöke utasítására külön oltópontok jöttek létre a kismamák számára, és a további oltópontokon is lehetőség szerint előre engedik őket a sorban. Az egyetem április 2-7. között, a húsvéti időszakhoz kapcsolódóan külön oltási kampányt is hirdetett a kismamák számára, miután az intézmény a hosszú hétféle előtt hatezer Pfizer vak-

cinát kapott, annak érdekében, hogy országszerte minél több várandós és szoptató édesanya védetté váljon.

A kismamák Pfizer és a Moderna vakcinákkal olthatók, a várandósok a második, vagy a harmadik trimeszterben igényelhetik a vakcinát, az ismételőltást pedig a szülést követően kaphatják meg. Utóbbi halasztására azért van szükség, mert a második vakcina beadása után erősebben jelenhetnek meg az oltási reakciók – mutatott rá dr. Merkely Béla. A szoptató édesanyák az előírások szerint bármikor a szoptatás alatt felvehetik az első oltást, majd 5 héttel később az ismételő vakcinát.

Április 13-ig 10 029 kismamát oltottak be a Semmelweis Egyetemen, közöttük csaknem négyezer várandóst és több mint hatezer szoptató édesanyát.

A COVID hosszú távú hatásait kezelő ambulancia nyílt az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán

Az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika hosszútávú (long) COVID ambulanciáján azokat a gyermekeket várják, akiknél koronavírus-fertőzésük után 6-8 héttel, vagy akár később is az életminőségüket jelentősen rontó, makacs tünetek maradtak fenn.

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A második és harmadik hullámban nemcsak a hazai fertőzöttek száma emelkedett jelentősen, de egyre több gyermeket is érint a koronavírus. – Az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika Sürgősségi Betegellátó Osztályán (SBO) a közelmúltban azt tapasztaltuk, hogy nőtt azoknak a száma is, akiknél 6-8 héttel, vagy akár még több idővel a fertőzés után is elhúzódó, makacs és az életminőségüket jelentősen rontó tünetek maradtak fenn – magyarázta dr. **Krivácsy Péter** klinikai főorvos, az SBO osztályvezetője.

A tünetek rendkívül sokszínűek lehetnek: fejfájás, szédülés, bizonytalanságérzés, fáradékonyág, rossz közérzet, vagy akár hasi fájdalmak, fogyás és keringési gondok. Ha ezek közül akár csak az egyik tünetet is tapasztalják a szülők tartósan, négy héten át, a fertőzést követően másfél-két hónappal is, érdemes orvoshoz fordulni.

A tünetek széles köre miatt ezért számos orvosi szakmából vontak be szakembereket: kardiológus, pulmonológus, gasztroenterológus, pszichiáter és neurológus szakember is segíti a betegellátást. Minden páciens esetében először egy laboratóriumi tesztekkel és esetenként képalkotói eljárásokból álló alapvizsgálatot végeznek, ezt követően pedig a tünetektől függően von-

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

nak be más orvosokat is a kezelésbe. A gyerekek életminőségét, tüneteik alakulását havi rendszerességgel ellenőrzik. – Egyelőre keveset tudunk a betegségről, a gyógyulás ideje, a betegség lefolyása és a tünetek is nagy változatosságot mutatnak az érintetteknél – mutatott rá az osztályvezető. Kitért arra is, hogy 0-tól 18 éves korig várnak betegeket, az eddigi tapasztalataik szerint azonban a long COVID szindróma elsősorban az iskolásokat és a kamaszokat érintik.

Poszt COVID-ellátás segíti a felépülést a Pulmonológiai Klinikán

A Pulmonológiai Klinikán azokat a betegeket segítik a gyógyulásban poszt COVID-ellátás keretében, akik a koronavírus fertőzés után hetekkel is tüdőt érintő panaszokkal küzdenek.

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Pulmonológiai Klinika a koronavírus hazai megjelenése óta vesz részt a járvány elleni küzdelemben. Az akut COVID-ellátás mellett nagy hangsúlyt fektetnek a betegség utógondozására is, ezért február óta poszt COVID-ellátást is biztosítanak azok számára, akiket korábban az egyetem valamely COVID-osztályán kezeltek (koronavírussal összefüggő megbetegedéssel) vagy tüdőgyógyászuk javasolja a klinikai vizsgálatokat.

A COVID-19 egyes betegeknél rendkívül súlyos tüdőgyulladást, CT-felvétellel kimutatható komoly eltéréseket okoz. Őket a kórházi kezelés után is visszahívjuk kontrollvizsgálatra, sok esetben azonban a fertőzés után 6-8 héttel is olyan panaszok maradnak fenn – akár a fiatalok esetében is –, hogy egyértelművé vált: külön ellátás keretében kell foglalkozni a COVID utóhatásaival is – magyarázta dr. **Müller Veronika**, a Pulmonológiai Klinika igazgatója.

A nemzetközi szakirodalomban is ismert, hogy a tüdőfibrozisok gyújtófogalom alatt ismert intersticiális tüdőbetegségek a fertő-

zés után hónapokkal is fennállhatnak. Az ebben szenvedők elsősorban terhelésre kialakuló nehézlégzésre és sok esetben alvászavarokra panaszkodnak – tette hozzá.

Dr. Müller Veronika szerint akkor lehet szükség a tüdőt érintő poszt COVID-ellátásra, ha a panaszok 6-8 héten túl is megmaradnak, vagy ha a fertőzés nagyon komoly, kiterjedt tüdőgyulladást okozott. – A klinika vizsgálati csomagjába több, a COVID alatti és az azóta eltelt időben jellemző tüneteket érintő kérdőív, valamint komplex légzésfunkciós felmérés és szükség esetén kardio-pulmonális terheléses vizsgálat is tartozik. A képalkotás terén hatalmas segítséget jelent a Pulmonológiai Klinika számára az a nemrég átadott új CT berendezés, amelyet az Orvosi Képző Központ Klinikai Működtető – emelte ki az igazgató.

Dr. Müller Veronika fontosnak tartja a fertőzésen átesettek kezelésével kapcsolatban a rehabilitációs gondolkodásmódot: nemcsak a betegség gyógyítására kell hangsúlyt helyezni, hanem az emberek fittségének visszaállítására is. Ebben nagy segítséget jelenthetnek az egyetem által összeállított légzőizomtorna gyakorlatok is – hívta fel a figyelmet.

Rangos tudományos folyóirat címlapjára került az egyetem kutatóinak koronavírus-publikációja

A rangos Nano Letters című folyóirat címlapjára került a Semmelweis Egyetem kutatóinak a Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) és a Nemzeti Biztonsági Laboratórium (NBL) kutatóival közösen végzett, koronavírussal kapcsolatos publikációja. A vizsgálat folytatásában a brit vírusvariáns tulajdonságait elemzik.

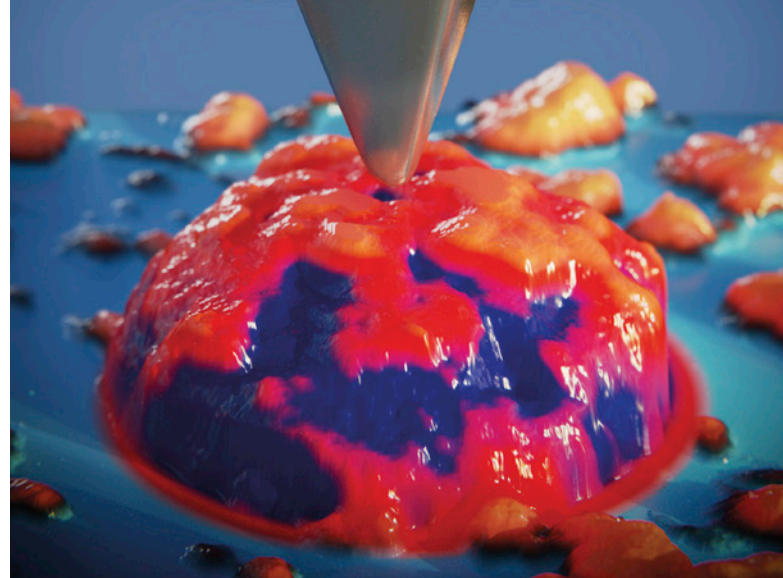
Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A dr. **Kellermayer Miklós** által vezetett munkacsoport tavaly nyáron kezdte el vizsgálni az új típusú koronavírus szerkezetét és nanomechanikai tulajdonságait atomi erőmikroszkóp segítségével. A kutatás különlegességét az adta, hogy először sikerült élő, tehát nem fixált vagy fagyasztott vírust megvizsgálni – ismereteink szerint hasonló vizsgálatot azóta sem végeztek – emelte ki az Általános Orvostudományi Kar dékánja, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet igazgatója. Eredményeik szerint a vírus öngyógyító, és az egyik legrugalmasabb, ember által ismert biológiai organizmus lehet, a felszínét koronaszerűen borító tüskék pedig rendkívül mozgékonyak. A vizsgálatuk bebizonyította, hogy a koronavírus könnyedén összenyomható, de alakja gumilabdászerűen helyreáll, szerkezetükben pedig a fizikai behatás sem tesz kárt. Eredményeiket tavaly a bioRxiv nevű tudományos adatbázis felületén tették közzé, az ilyenkor megszokott bírálati folyamat után pedig egy rangos tudományos lap is elfogadta a publikációt. A Nano Letters a nanotudományok egyik elsőszámú folyóirata, amelynek impaktfaktora igen magas, 11 feletti – mutatott rá dr. Kellermayer Miklós. A kutatásuk súlyát tovább emeli, hogy az négy másik publikációval együtt a lap legfrissebb számának címlapjára került.

A vizsgálatot ábrázoló címlapkép azt mutatja be, amint a kb. 80 nanométer szélességű SARS-CoV-2 részecskét egy ennél is kisebb tűvel megsúrnak. Az illusztrációt egy spanyol grafikus cég készítette, akik remek referenciákkal rendelkeztek virológiai munkák ábrázolása terén – magyarázta a dékán, hozzátéve: a kutatásról egy rövid animáció is készült, amelyet a tavaly novemberi Semmelweis Symposium nyitóelőadásában mutatott be először.

Dr. Kellermayer Miklós elmondta: a koronavírussal kapcsolatos

vizsgálatok tovább folytatódnak, jelenleg a brit variánst elemzik, egyelőre fixált mintákon. – A kezdeti eredményeink arra utalnak, hogy ez a mutáns kisebb, mint a vad típus, ami egészen meglepő, ennek pontos okait egyelőre még nem tudjuk – mondta el. A gömb alakú részecskék kisebb mérete azonban arra utal, hogy a brit változatnak megnövekedett a fajlagos, azaz tömeg- vagy térfogategységre vonatkoztatott felülete. Ez azt jelenti, hogy bár az egyedi vírusok felszíne kisebb, de az összesített felületük nagyobb. Ez összefüggésben állhat azon tulajdonságával, hogy fertőzőképesebb, mint az eredeti kórokozó.

Első hazai tudományos konferencia a tudatos jelenlétről

Csaknem 600 érdeklődő követte az I. Magyar Tudományos Mindfulness Konferenciát, amelyet a Semmelweis Egyetem Klinikai Pszichológia Tanszéke rendezett meg neves és elismert szakemberek bevonásával. Az egész napos online szakmai programon a tudatos jelenlét módszerének a gyógyításban való alkalmazása volt a fókuszban.

Forrás: Klinikai Pszichológia Tanszék

Dr. **Perczel-Forintos Dóra** tanszékvezető megnyitó beszédében a rendezvény jelentőségére utalva kiemelte: ugyan külföldön már évek óta rendeznek tudományos mindfulness konferenciákat, idehaza ez a mostani az első. Szólt arról is, hogy az előadások túlnyomórészt a tudatos jelenlétben alapuló mindfulness meditáció gyógyítás során megvalósuló alkalmazási lehetőségeit ölelték fel. Rámutatott ugyanakkor, hogy a jelenlegi pandémiás helyzetben nemcsak az egészségügyi dolgozóknak, hanem valamilyen embernek nagy segítséget jelenthet ez a stressz és szorongás mérséklésében is hatékonyan alkalmazott módszer.

Az előadások három fő témaköre a gyógyítás három nagy területét ölelte fel. A tudatos jelenlét hatalmas szerepet játszik az érzelmszabályozásban, mely nemcsak a borderline személyiségzavart érinti, hanem akár a generalizált szorongást is, így összességében a mindfulness széles körben alkalmazható az érzelmszabályozás területén. A második nagy témakör a fájdalom volt, és az, hogy miképp alkalmazható a tudatos jelenlét módszere az

ezzel való megküzdésben. Az elsősorban a megelőzésre fókuszáló témák között pedig arról volt szó, hogy a tudatos jelenlét miként használható az iskolákban, érintve a tudatos szülőség kérdését és a gyermekkori önszabályozást is. A tanszékvezető megnyitó beszédében felhívta a figyelmet a téma komplex megközelítésének fontosságára, arra, hogy a pszichés tényezőknél túl ismerni kell a mindfulness neurobiológiai hátterét és a kognitív idegtudományi kutatásokat is.

Éppen ezért a 600 fő részvételével megvalósult program nyitóelőadását dr. **Kéri Szabolcs** pszichiáter, a Nyíró Gyula Országos Pszichiátriai és Addiktológiai Intézet osztályvezető főorvosa, az egyetem PhD-oktatója tartotta *A tudatos jelenlét neurobiológiája* címmel.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2021/04/20/eloszor-rendeztek-hazai-szinten-tudomanyos-konferenciat-a-tudatos-jelenletrol/>

Lelki támogatás a COVID-ellátásban résztvevőknek: új szolgáltatások és bővülő kapacitás

Megemelte a Semmelweis Egyetem a dolgozók és a hallgatók számára elérhető egyéni pszichológiai tanácsadó szolgálat kapacitását, emellett új, online csoportos alkalmak is indulnak. Ezek célja a rendkívüli helyzetnek számító COVID-ellátás során keletkező pszichológiai terhek feldolgozásának segítése. Az egyetem újraindította a telefonos lelki segítség- és krízisvonalakat is, az önkéntes munkában résztvevő hallgatók számára pedig képzési anyagot állítanak össze, amely segít felkészülni a legnehezebb helyzetekre.

Fotó (illusztráció): Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Dobozi Pálma Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Semmelweis Egyetem a legnagyobb hazai COVID-ellátó intézmény, az itt dolgozó orvosok és szakdolgozók immár több mint egy éve a járvány frontvonalában állnak, az egyetem hallgatói közül eddig 7000-nél is többen vettek részt tanulmányaik mellett a járvány elleni védekezésben.

Tekintettel a rendkívüli járványhelyzetre, a megnövekedett esetszámokra, az egyetem továbbfejlesztette a COVID-ellátásban részt vevők pszichés támogatására létrejött hálózatot. A Magatartástudományi Intézet által működtetett Hallgatói Pszichológiai Tanácsadó Szolgálat (Diáktanácsadó) kapacitásait már a második hullám során megemelték, igazodva az igényekhez, jelenleg pedig folyamatban van a múlt december óta működő Dolgozói Pszichológiai Tanácsadó Szolgálat bővítése. Ez utóbbi a Magatartástudományi Intézet és a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ közös szervezésében valósul meg.

Újraindult a Klinikai Pszichológia Tanszék által az egészségügyi dolgozók számára létrehozott krízisvonal, valamint ismét üzemel a Magatartástudományi Intézet hallgatóknak szóló telefonos lelki elsősegélyszolgálat is.

Az április 29-i héten két külön támogató csoportot indított a COVID-ellátásban részt vevő hallgatóknak és munkatársaknak

a Magatartástudományi Intézet – mondta el dr. **Purebl György** igazgató. A hallgatói nyitott csoport minden csütörtökön Zoomon keresztül találkozik 17.00-18.30 között, lehet egyszeri és többszöri alkalommal is csatlakozni, előzetes regisztráció után. A csoportban lehetőség nyílik az ellátás során keletkező pszichológiai terhek könnyítésére, letételére, a nehéz helyzetekkel, nehéz betegekkel kapcsolatos kérdések megbeszélésére, illetve a résztvevők tippeket kapnak arra, hogyan birkózhatnak meg a megnövekedett érzelmi terhekkel. Hasonló keretek között működik majd egy csoport a koronavírusos betegek ellátásában részt vevő dolgozók számára is, minden hétfőn 18.00-19.30 között.

Mint arra dr. Purebl György rámutatott, nemzetközi példák alapján azzal lehet számolni, hogy a pszichológiai támogatás igénybevétele nem az egészségügyi krízishelyzet csúcán a legnagyobb, amikor a leterheltség is a legmagasabb mértékű, hanem azt követően. Éppen ezért ők is azzal számolnak, hogy a járvány lecsengésével tovább nő az igény, ezért hosszabb távon tervezik fenntartani az egyetemi lelki támogató hálózatot. Az egyetem az önkéntes munkában részt vevő hallgatók támogatására egy könnyen áttekinthető, gyorsan elsajátítható képzési anyagot is összeállít, amely a legnehezebb helyzetek kezeléséhez ad segítséget. Dr. Purebl György tapasztalatai szerint ezek közé tartozik a fiatalok számára a rossz hírek közlése, illetve az agresszivitást, haragot mutató betegek kezelése. Utóbbival kapcsolatban a szakember szerint tudatosítani kell például a hallgatókban, hogy a düh, agresszió nem ellenük irányul, hanem ez egyes betegeknél pszichológiai reakció lehet a nehéz helyzetükre, félelmeikre. Minden helyzetre vannak bizonyítottan jól működő kommunikációs és pszichológiai megoldások, ezeket mutatjuk be az anyagokban – mondta el az intézetvezető. Dr. Purebl György hangsúlyozta: a rendkívüli helyzet ellenére hatalmas helytállást tapasztal a hallgatók és a munkatársak esetében egyaránt.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2021/03/29/uj-szolgáltatásokkal-es-novekvo-kapacitással-nyujt-lelki-tamogatast-az-egyetem-a-covid-ellatasban-resztvevoknek/>

Önsegítő szakmai anyag a Klinikai Pszichológia Tanszéktől

Rövid, hatékony és bárhol alkalmazható gyakorlatokból álló önsegítő szakmai anyagot készített a Klinikai Pszichológia Tanszék. A tanszék honlapján elérhető összeállítás tartalmaz egyebek mellett egy rövid, néhány perces tudatos jelenlét gyakorlatot, rövid légzőgyakorlatot, stresszoldó tippeket, egy önegyüttértés módszerére épülő hanganyagot, továbbá elérhető a felületről egy egészségügyi dolgozóknak készített, a koronavírus-járványhoz kapcsolódó szorongás kezelésére szolgáló összeállítás. – A koronavírus-járvány harmadik hulláma minden eddigieknél nagyobb mentális és fizikai megterhelést jelent, ezért fontos, hogy saját magunkra is odafigyeljünk: észrevegyük és elismerjük helytállásunkat és kollégáink erőfeszítéseit is, legyünk együttérzőek önmagunkkal és hálásak a többieknek – hívja fel a figyelmet a tanszék.

A Mit tehetünk a nehéz pillanatokban? című önsegítő anyag elérhető a tanszék honlapján: <https://semmelweis.hu/klinikai-pszichologia/2021/04/08/mit-tehetunk-a-nehez-pillanatokban/>

Segítség hallgatóknak:

- Lelkisegély-vonal hallgatóknak: 06/20/670 1928 – munkanapokon 10-12 óra vagy 17-19 óra között
- COVID-ellátó hallgatók támogató csoportja: csütörtökönként 17.00-18.30 között, jelentkezés a kezdés előtt minimum 24 órával a Magatartástudományi Intézet honlapján
- Hallgatói Pszichológiai Tanácsadó Szolgálat (Diáktanácsadó): jelentkezés a diaktanacsado@med.semmelweis-univ.hu címen, további információ a Magatartástudományi Intézet honlapján

Segítség dolgozóknak:

- Dolgozói Pszichológiai Tanácsadó Szolgálat: online tanácsadás előzetes bejelentkezés alapján. Jelentkezés az Egészségfejlesztési Központ honlapján
- COVID-krízisvonal egészségügyi dolgozóknak: 06 1459-1493 (hívható: munkanapokon 8.00-16.00 között), krízisvonal – Call for Help: 06 1770-7333 (24 órában ingyenesen hívható) – További információ a Klinikai Pszichológia Tanszék honlapján
- Dolgozói pszichológiai támogató csoport: hétfőként 18:00-19:30 között (online), jelentkezés a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ honlapján, kezdés előtt minimum 24 órával

A Semmelweis Egyetem 95 hallgatója nyert díjat az OTDK-n

Az egyetem 160 hallgatóval és 173 előadással képviseltette magát az idén a Szegedi Tudományegyetemen megrendezett Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) Orvos- és Egészségtudományi Szekciójában.

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Idén 35. alkalommal rendezték meg az OTDK-t, amely Orvos- és Egészségtudományi Szekciójának a Szegedi Tudományegyetem adott otthont. Az április 6-9. közötti eseményen 77 tagozatban 20 pályamunkával versenyeztek a hallgatók, akik 13 hazai és határon túli felsőoktatási intézményből érkeztek. A legnagyobb számban a Semmelweis Egyetem képviseltette magát 173 előadással, ezt követte a Debreceni Egyetem 114 prezentációval. A legnépszerűbb témák az élettan, kórélettan, kardiovaszkuláris medicina és idegtudomány voltak – áll az SZTE eseményről szóló beszámolójában. A nemzetközi zsűri 236 tagból állt, közülük volt, aki Romániából, Ausztriából, Svájcban és az Egyesült Királyságból értékelte a 10 perces, Zoomon keresztül bemutatott előadásokat. A Semmelweis Egyetem 45 vezető oktatója, kutatója vett részt a zsűri munkájában.

A megmérettetésen a Semmelweis Egyetem 160 hallgatóval

indult, közülük 95-en vehettek át elismerést. 31-en 1. díjat, 41-en 2. díjat, 22-en pedig különdíjat nyertek. Az idei seregszemle újdonsága, hogy a tagozatgyőztesek részvételi jogot szereztek a 16 szekcióban várhatóan szeptember első hetében megrendezendő, személyes részvételű prezentációs versenyre.

Az április 6-i megnyitó ünnepségen előadást tartott dr. **Roska Botond**, a bázeli Institute of Ophthalmology Basel (IOB) igazgatója, világhírű neurobiológus, a Semmelweis Egyetem vendégprofesszora, Semmelweis Budapest Award díjazottja. A rendezvény zárónapján, a Szegedi Tudós Akadémiával közös programként, Sir **Tim Hunt** Nobel-díjas kutató prezentációját hallgathatták meg az érdeklődők.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2021/04/15/a-semmelweis-egyetem-95-hallgatoja-nyert-dij-at-az-otdk-n/>

Sikeres újraélesztést hajtott végre az egyetem két hallgatója

A járvány elleni védekezés keretében vállalt önkéntes munkájuk során, PCR-mintavételezés közben hajtott végre sikeres újraélesztést a Semmelweis Egyetem két hallgatója a Nógrád megyei Rimócon. A koronavírus hazai megjelenése óta eltelt egy évben az egyetem több mint 7000 hallgatója vállalt szerepet a védekezésben.

Fotó forrása: Pál Kinga Ágnes és Kiss Karolina Aida

Dobozi Pálma Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Pál Kinga Ágnes, az Általános Orvostudományi Kar (ÁOK) harmadéves és **Kiss Karolina Aida**, az Egészségtudományi Kar (ETK) elsőéves hallgatója az Országos Mentőszolgálat által szervezett országos szűrésben vett részt önkéntesként, ennek keretében érkeztek a Nógrád megyei Rimócon megadott címre PCR-mintát venni. Mint felidéztek, az érintett középkorú nő egyik pillanatról a másikra lett rosszul, a minta levétele előtt. Elvesztette az eszméletét, majd a keringése is leállt, ezt észelve pedig a két hallgató azonnal megkezdte az újraélesztését mellkaskompresszióval, amelyet felváltva végeztek a mentők kiérkezéséig, akiket rádióon riasztottak.

– Az újraélesztés alapjait már a gimnáziumban megtanultam, az első évben pedig az ÁOK-on is részesültünk elsősegély-oktatásban, de ez volt az első alkalom, hogy élesben kipróbálhattam a tanultakat. Maradandó élmény lesz, főleg így, hogy sikeres volt – mondta Pál Kinga Ágnes.

Kiss Karolina Aida az idei évben kezdte tanulmányait az ETK szülőszakirányán, és most először végzett újraélesztést. Mivel társa, Kinga már részt vett ilyen képzésben, az ő iránymutatásait követve járt el, és felváltva végezték a mellkaskompressziót, majd a mentők kiérkezése után is segítették az ellátást a csapat részéül.

– A legmélyebb nyomot annak a megtapasztalása hagyta bennem, hogy milyen éles a határ élet és halál között. Felemelő érzés, hogy jókor voltunk jó helyen, és tudtunk segíteni a hölgynek a mentők kiérkezéséig – emelte ki.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2021/03/25/siker-es-ujra-lesztest-hajtott-vegre-a-semmelweis-egyetem-ket-hallgatoja/>

A Semmelweis Egyetem hallgatói közül az elmúlt egy évben több mint hétezeren vettek részt tanulmányaik mellett a járvány elleni védekezésben, kezdetben az egyetem, majd az Országos Mentőszolgálat (OMSZ) szűréseit segítve, a kormányhivatal által koordinált kirendelések keretében, a betegágyak mellett dolgozva. A harmadik hullám során közzétett felhívásra több mint 700 hallgató jelentkezett az egyetemi klinikákon való önkéntes munkavégzésre.

A betegágy mellett hasznosuló transzlációs kutatást segítő PET-CT-t adtak át a Semmelweis Egyetemen

Ünnepélyes szalagátvágással adták át a Semmelweis Egyetem új, VEKOP-pályázat keretében beszerzett AnyScan™ PET-CT-jét. A több mint 400 millió forintos vissza nem térítendő uniós és hazai támogatással megvalósult fejlesztés eredményeként olyan, ma még gyógyíthatatlan kórképek, illetve azok kóroki tényezőinek széleskörű feltérképezésére nyílik lehetőség, mint az agresszív daganatos megbetegedések, kardiovaszkuláris és központi idegrendszeri keringési rendellenességek. A nagy érzékenységgű és felbontóképességű képkalkító berendezés funkcionális képkalkítást tesz lehetővé, és a gyártóval való együttműködés eredményeként a világon egyedülállóan egy háromdetektoros SPECT modult is tartalmaz.

Fotó: Kovács Anitla - Semmelweis Egyetem

Az egyetem 404 865 000 Ft vissza nem térítendő uniós és hazai támogatást nyert el a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) 2.3.3.-15- 2017-00024 számú projektje keretében. Ebből egy AnyScan™ PET-CT beszerzése, valamint az ehhez szükséges speciális épületi környezet kialakítása történt meg. Az *Innovatív nagyállat-modellek a klinikai terápiás kutatás szolgálatában* projekt a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet vezetésével az Orvosi Képkalkító Klinika Nukleáris Medicina Tanszékén valósult meg. – A fejlesztés és a projekt kiemelkedő példája a transzlációs kutatásnak, amely a betegágy mellett közvetlenül felhasználható eredményekkel jár – mutatott rá dr. **Merkely Béla** rektor a járványhelyzet miatt szűk körben megszervezett átadón. A berendezésben ötvözött három különböző képkalkító technológiának – SPECT/PET/CT – köszönhetően a legösszetettebb tudományos kérdések válaszolhatók meg, a vizsgálatok során a funkció és a legapróbb részletek is láthatók, így lehetővé válik az új terápiás készítmények és diagnosztikus eljárások transzlációja a pre-klinikai kísérletekből az emberi alkalmazásra.

A fejlesztés eredményeként egy több mint 10 éves álom valósul meg, hiszen ezzel a berendezéssel válik teljessé képkalkítás szempontjából a Semmelweis Egyetem *Molekulától az emberig* transzlációs kutatási lánc – emelte ki dr. **Kellermayer Miklós**, a projekt vezetője, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet igazgatója, az Általános Orvostudományi Kar dékánja. Ennek során a betegágy mellett megfogalmazott problémát az egyedi molekulák szintjén tudjuk vizsgálni, követve a folyamatokat kis- és nagyállatmodelleken, valamint emberben, majd eredményeink ismét a betegágy mellett hasznosulhatnak – fogalmazott a dékán. – A fejlesztés azt a hosszú távú célunkat szolgálja, hogy az élő emberi szervezet minél kisebb térfogateleméről minél sokrétűbb, egymással térben és időben összefüggő információhoz jussunk, ezáltal minél pontosabban megérthessük a normális és patológiás folyamatokat – mondta dr. Kellermayer Miklós.

A projektben már eltervezett konkrét kutatásokban a Biofizikai

és Sugárbiológiai Intézet és a Nukleáris Medicina Tanszék mellett több egyetemi intézet, az Urológiai Klinika, a Neurológiai Klinika, valamint a Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Tanszék is részt vesz. Az új, molekuláris érzékenységgű, nagyállatmodellek vizsgálatát lehetővé tevő infrastruktúra ma még gyógyíthatatlan kórképek, illetve azok kóroki tényezőinek széleskörű feltérképezéséhez járul hozzá. A fő kutatási területek közé tartoznak a kardiovaszkuláris, illetve agyi érrendszert érintő megbetegedések, agresszív daganatos megbetegedések, továbbá a legújabb farmakonok kipróbálására is módot ad az eszköz.

A hazai és európai uniós támogatással kialakított új infrastruktúra az intézetek közötti valódi interdiszciplináris együttműködés létrejöttét segíti – hívta fel a figyelmet dr. **Maurovich-Horvat Pál**, az Orvosi Képkalkító Klinika (OKK) igazgatója. Mint hangsúlyozta, a projekt jó példája az ipar és az egyetem közötti együttműködésnek, amelynek köszönhetően a legújabb fejlesztések folyamatosan megjelenhetnek ebben az eszközben.

Dr. **Györke Tamás**, a Nukleáris Medicina Tanszék vezetője emlékeztetett arra, hogy az egyetemi nukleáris medicina elmúlt évtizedben lezajlott fejlődésének a mostani infrastruktúra az egyik kicsúcsosodása. Kiemelte annak jelentőségét, hogy az új készülék elsősorban a kutatást szolgálhatja, amihez különösen előnyös a három modalitás megléte, ugyanakkor a betegellátás keretében végzett diagnosztikus vizsgálatra is alkalmas.

A projekt a PET és CT modulok beszerzését tette lehetővé, a berendezés gyártójával, a Mediso Kft.-vel kötött kutatási-fejlesztési együttműködés keretében ugyanakkor SPECT komponenssel is kiegészült. Nemzetközi szinten egyedülállónak számít, hogy mindhárom modalitás együtt van ebben a csúcscategóriás AnyScan™ TRIO SPECT/CT/PET berendezésben – emelte ki **Bagaméry Gergő**, a cég preklinikai üzletágának termékfejlesztési igazgatója.

A széleskörű kutatási munka segítése érdekében a nagyállatmodellek vizsgálatára megvalósult kutatólaboratórium közkincs-csé tétele is a tervek között van, vagyis ún. core laboratóriumként a kutatási infrastruktúra megfelelő szabályzók alapján az egyetem egésze számára használható lesz, illetve elérhetővé válhat a hazai vállalatok és kutatóhelyek számára is.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2021/04/12/a-betegagy-mellett-hasznosulo-transzlacios-kutatast-segito-pet-ct-t-adtak-at-a-semmelweis-egyetemen/>

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Animációs ismeretterjesztő filmsorozatot mutat be a Semmelweis Egyetem

A tudatos egészségmegőrzést segítő, animációs ismeretterjesztő filmsorozatot készített a Semmelweis Egyetem Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatósága. A KliniKaland nevet viselő sorozat első évadának eddig közzétett részei a védőoltásokról, az immunrendszeréről, a baktériumok és vírusok közötti különbségekről, valamint az antibiotikumok működési elvéről szólnak. A filmek közérthetően, humorosan, de szakmailag hitelesen mutatják be a különböző témákat.

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Az animációs filmet az egyetem Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóságának filmes csapata készítette (animáció: **Gál Bettina**). A KliniKaland egyes részeit **Galam-bos Péter** narrációjában hallhatjuk, a tartalmat pedig minden esetben szakember lektorálta. A KliniKaland nevet viselő sorozat első évadának nyitó epizódja a védőoltásokkal foglalkozik, melyben a hagyományos és az új – például a COVID-19 elleni – vakcinák működési elvét ismerhetjük meg.

Hogyan védi magát a szervezetünk a kórokozóktól? Mi az az immunmemória? Hogyan segítenek a védőoltások a küzdelemben? Mit tehetünk immunrendszerünk erősítésért? Ez is kiderül a második, Immunrendszer című részből.

A harmadik, Vírus vs baktérium című rész laikusok számára is érthető módon magyarázza el, hogy mi a legfontosabb különbség a két kórokozó között, melyikük felelős például a gyomorrontásért, a mandulagyulladásért vagy éppen a pattanásokért. A gyakran előforduló fertőzésekért felelős vírusokat és baktériumokat hajlamosak vagyunk összetéveszteni, ami komoly egészségügyi kockázattal járhat – hívja fel a figyelmet a film.

A KliniKaland negyedik epizódjában az antibiotikum működési elvét ismerhetjük meg részletesebben, kitérve az előnyökre és hátrányokra, valamint az antibiotikumoknak ellenálló rezisztens baktériumok kialakulására is.

A filmek tartalmát szakmailag az egyetem szakértői lektorálták,

az első két epizódot dr. **Falus András** immunológus, a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet professor emeritusa, a harmadikat dr. **Prinz Gyula** infektológus, a negyediket pedig dr. **Tábi Tamás**, a Gyógyszerhatástani Intézet igazgatója.

Az animációs filmsorozat eddigi részei elérhetők a Semmelweis Egyetem YouTube-csatornáján, valamint a honlapon is: <https://semmelweis.hu/hirek/tag/klinikaland/>

Online sportnapot tartott a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ

A Semmelweis Egészségfejlesztési Központ online rendezvényén korosztályokra bontva mutatták be az érdeklődőknek, hogyan mozoghatnak speciális segédeszközök nélkül, biztonságosan a saját otthonukban is.

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Sportnapot rendezett Semmelweis Online Tavasz Testbrosztó – *Hozd magad formába!* címmel a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ (SEK). Az ingyenes, mindenki számára nyitott esemény előzménye a február 25-i Semmelweis Egészség Napokon tartott szenior torna volt, melyen több mint 150-en vettek részt. – Az érdeklődés hatására folytattuk a programot, így azóta immár két hónapja minden szerdán megtartjuk az online szenior tornát. A pozitív visszajelzések alapján döntöttünk úgy, hogy kiterjesztjük az online tornát, hiszen a jelenlegi járványügyi helyzetben kevés lehetősége van az embereknek a négy fal között mozogni vagy az egészségi állapotot javító tevékenységet

végezni, pedig sokaknak lenne igénye erre – magyarázta **Koltai Cintia**, a SEK szakmai irányítója. A Zoomon keresztül megtartott esemény három tornáján több, mint 130-an vettek részt. A legnépszerűbbnek a szenior torna bizonyult, amelyhez számos új résztvevő is csatlakozott, ezt követte az Örökmozgó mesetorna, melyet a 3-8 éves korosztálynak javasoltak. A *Mindig erősebben!* című köredzés során bemelegítést követően olyan pulzusszámot emelő mozgásformákat, mobilizációs és saját testsúlyos erősítő gyakorlatokat, illetve nyújtástechnikákat mutattak be az órataratók, melyeket szintén bárki elvégezhet saját otthonában. A programok összeállítása során külön figyeltünk arra, hogy a gyakorlatok biztonságosak és bárki által elvégezhetőek legyenek otthon, mindenféle speciális segédeszköz nélkül is – emelte ki Koltai Cintia.

COVID-ellátás a Balassa utcai Járványtömbben

A Semmelweis Egyetem Balassa utcai, II-es számú *Neuropszichiátriai Járványtömbjébe* a Neurológiai Klinika és a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika épülete tartozik. Cikkünkben az itt zajló COVID-19 ellátást mutatjuk be a szervezeti egységek vezetőivel és főnöveivel készült beszélgetések nyomán. Az interjúk 2021. március 24-én jelentek meg az egyetem honlapján, így az akkori helyzetet tükrözik.

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Dr. Bereczki Dániel, a Neurológiai Klinika igazgatója és dr. Réthelyi János, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika igazgatója

Mióta vesznek részt a COVID-betegek ellátásában? Emlékszik-e milyen volt az első eset?

Dr. Bereczki Dániel: Az első lépés a Neurológiai Klinika és a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika esetében is az volt, hogy a tavaszi első hullám alatt létre kellett hoznunk egy szakmaspecifikus COVID-osztályt, ahol koronavírusos vagy fertőzéses gyanús

neurologiai, illetve pszichiátriai betegeket ápolunk. Az első esetekre azért is emlékszem élénken, mert klinikánk néhány dolgozója volt érintett, akiket a betegség korai szakaszában sikerült azonosítani, és megfelelő intézkedésekkel a járvány helyi terjedését megállítani.

Dr. Réthelyi János: A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikára tavasszal csak néhány koronavírusos beteg érkezett, de már ekkor meg kellett tanulnunk a vírus elleni védekezés szabályait, mivel a pszichiátriai betegek különösen veszélyeztetet-

tek a vírussal szemben. Ősszel aztán, a második hullám idején az egyetem döntése értelmében a Balassa utcai épületet járványkórházzá alakítottuk: innentől már nem csak szakmaspecifikus betegeket fogadunk, hanem általános COVID-ellátás zajlik, vagyis a neurológus és pszichiáter kollégáknak is általános orvosi, belgyógyászati, infektológiai feladatokat kell ellátniuk belgyógyász szakorvosok szakmai támogatásával.

Mi a feladatkörük a COVID-19 betegek ellátása terén?

Dr. Bereczki Dániel: A tavaszi időszakban, amikor szakmaspecifikus COVID-betegekkel foglalkoztunk, területi ellátási kötelezettségünk is volt, azaz más fővárosi kórházak neurológiai és pszichiátriai osztályainak COVID- vagy fertőzéses gyanús eseteit is ide szállították. Ősszel, amikor II-es számú Járványtömb néven a Balassa utcai épület járványkórházzá alakult, teljes egészében átálltak a klinikáink a koronavírusos betegek gyógyítására. Emellett azonban az egyetemi klinikákon ugyanúgy tovább folytatódott az oktatás a megfelelő biztonsági intézkedések és higiénés előírások betartásával, hiszen a nehézség ellenére sem áll le az élet a Semmelweis Egyetemen. Előtérbe kerültek a digitális módszerek, de sikerült minden hallgatónknak teljesítenie a gyakorlatait és a vizsgáit is.

Dr. Réthelyi János: Az ápolási munkába besegítő negyed- és ötödéves hallgatók óriási segítséget jelentettek, csak úgy, mint azok a külsős rezidensek, akik a Klinikai Központ döntése értelmében csatlakoztak hozzánk. Az átszervezés ellenére, ha csökkentett mértékben is, de mindkét klinika meg tudta őrizni a saját, COVID-független szakmaspecifikus ellátását is: a Neurológiai Klinika a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika épületében,

a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika pedig a Szent Rókus Klinikai Tömbben működtet egy úgynevezett zöld osztályt. Büszke vagyok minden munkatársamra, szakdolgozókra, orvosokra, pszichológusokra és mindenki másra, függetlenül attól, hogy a COVID-ellátásban vettek részt vagy a pszichiátriai betegellátást végezték, és köszönettel tartozunk elkötelezett munkavégzésükért.

Mennyire volt szükség a munka átszervezésére?

Dr. Bereczki Dániel: Gyakorlatilag folyamatos készültségben vagyunk, meghatározott eljárásrend szerint működünk, amikor mindenki tudja, mikor kell helyettesítenie a másikat. Szereplésére az egyébként is jó szakmai kapcsolat még szorosabbá vált a Balassa utcai épület szervezeti egységei között, és a közös ügyeleti beosztás megszervezése eddig jól működött. Mi elsősor-

ban orvosok vagyunk és csak másodsorban neurológusok vagy pszichiáterek, így bár bele kellett tanulni az új helyzetbe, de a kollégáim remek munkát végeznek.

Dr. Réthelyi János: A pszichiátriára időnként úgy tekintenek más orvosszakmák, mint az a terület, ahol kevésbé fontos a szomatikus medicina. Kétségtelen, hogy nekünk az az elsődleges feladatunk, hogy a pszichiátriai betegeket kezeljünk, de bebizonyosodott, amit Bereczki igazgató úr is említett, hogy kis támogatással elő tud-

juk hívni azt a tudást, melyet megszereztünk az orvosképzés 5-7 éve alatt, és megálljuk a helyünket egy ilyen kiélezett helyzetben is. Ebben a Pulmonológiai Klinikától, a Sürgősségi Betegellátó Osztálytól és a belgyógyászati klinikáktól is kaptunk segítséget, míg a Műszaki Főigazgatóság az olyan feladatokban nyújtott támogatást, mint az oxigénellátás vagy az izolálási lehetőségek kialakítása. Külön szeretném kiemelni a Klinikai Központ részéről dr. Szabó Attila elnök úr, dr. Gajdácsi József főigazgató és dr. Varga Péter igazgató urak segítségével, akikre bármilyen váratlan helyzetben számíthatunk.

Az osztályokon dolgozva hogy látják, mi a különbség a vírus különböző hullámai között?

Dr. Bereczki Dániel: A második, majd a harmadik hullámmal a betegszám országos szinten is sokat emelkedett, valószínűleg ez magyarázza a gyakrabban tapasztalt súlyosabb megbetegedéseket is: mivel az érintett páciensek száma nőtt, több a klinikára kerülő súlyos, vagy akár halálos kimenetelű koronavírus fertőzés. Dr. Réthelyi János: A megemelkedett esetszám a koronavírusos betegeket ellátók számára is fokozott terhelést jelent. Nem szabad elfelejteni, hogy a COVID-ellátás egy borzasztóan fárasztó munka: rengeteg a konzílium, az izoláció, valamint a védőöltözet jelentette plusz öltözködés pedig tovább nehezíti a kollégák dolgát, nem beszélve a lelki teherről, amit az itt dolgozók átélnek. A pszichológus kollégáim épp ezért már tavasszal lelkeségyszolgálatot szerveztek, amely az egyetem minden dolgozója számára segítséget nyújt. Most a harmadik hullám során a maradék energiáinkat kell összeszedni, vezetőként a munkatársakat kell lelkesíteni, hogy még ezt a nagy rohamot bírjuk ki valahogyan.

Milyen fontos tanulságokkal, tapasztalatokkal szolgál ez a jelenlegi helyzet?

Dr. Bereczki Dániel: A koronavírus-fertőzés ellátása multidiszciplináris feladat, amely több területet is érint – szakmai összefogás, az egyetem klinikáinak, szervezeti egységeinek és munkatársainak együttműködése nélkül nem működhet ennek a betegcsoportnak az ellátása. A COVID-ellátó részlegek között különösen nehéz a feladat a Sürgősségi Betegellátó Osztályon és az Aneszteziológia és Intenzív Terápiás Klinikán. A Semmelweis Egyetem azonban jelesen vizsgázott, mindenki elfogadta a rendkívüli helyzet jelentette változásokat, és rövid idő alatt egy jól működő rendszer jött létre.

Dr. Réthelyi János: A járványhelyzetben rendkívül szoros kapcsolat alakult ki nemcsak a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika és a Neurológiai Klinika, de a COVID-ellátásban közvetlenül résztvevő klinikák, valamint azok számára háttértámogatást nyújtó szervezeti egységek között is. Nagyon sokat tanultunk egymástól és bármikor számíthatunk a másokra – ez a fajta együttműködés remélhetőleg békeidőben is megmarad.

Hradeczky Katalin, klinikai vezető ápoló, Neurológiai Klinika és Várszegi Ágnes, klinikavezető főnővér, Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika

A szakdolgozói, ápolói feladatok tekintetében mi a legnagyobb változás, amit a COVID-helyzet hozott?

Hradeczky Katalin: A járvány átalakította a klinika életét, így az ápolók munkáját is: a gyorsan változó ellátási környezethez azonnali alkalmazkodásra volt szükség. A beosztások a mindenkori beteglétszámhoz igazodva készülnek el, hogy mindenkinek lehetősége legyen regenerálódni – korábban ezeket havonta állítottuk össze, most hetente. Az ápolóknak mindig rendelkezniük kell az ellátást érintő leglényegesebb, aktuális információkkal, ezért kiemelt

jelentőségűek a napi szintű tájékoztatók, valamint a belső kommunikáció. A járványhelyzetben az itt dolgozó szakdolgozókhoz csatlakoztak más szervezeti egységek egészségügyi dolgozói, asszisztensei, valamint szülésznők és orvostanhallgatók is – őket is fel kell készítenünk az új feladatra, hogy minél hamarabb részt vehessenek a betegellátásban. Minden hozzánk érkező kollégát bátorítunk és segítünk a mielőbbi beilleszkedésükben. Az egyik legfontosabb szempont a szakdolgozói feladatokat tekintve a munkatársak egészségének védelme, épp ezért a higiénés előírások betartása és a védőfelszerelés helyes használata a mindennapi rutin részévé vált.

Várszegi Ágnes: A legelső változás a megszokott környezetünk átalakítása volt: zsiliprendszert alakítottak ki, a biztonságos betegellátás miatt területeket különítették el, és kamerákat építettek ki – ezeket ugyanúgy meg kellett szoknunk, mint a koronavírus-ellátást jelző vörös zóna jelentette korlátozásokat. Az ápolási elvek hasonlóak, csak az eddigi pszichiátriai betegek helyett túlnyomórészt rossz szomatikus állapotban levő páciensek kerülnek most hozzánk. Az egyik legnehezebb dolgot számunkra a veszteségek feldolgozása jelenti. Nagyon örülünk, amikor a betegek súlyos állapotukból felgyógyulva hazamehetnek. Az osztályokra több köszönőlevél érkezik, amelyben hozzátartozók hálálkodnak, hogy hazavihették szeretett családtagjukat. Ezek sokat jelentenek, inspirálnak minket, és segítenek, hogy újult erővel ápoljuk a betegeket. Nagyon büszke vagyunk a munkatársainkra, ápolóinkra, hogy kiléptek a komfortzónájukból,

beletörődve, de rugalmasan kezelik, hogyha másik osztályon is kell dolgozniuk.

Mennyiben igényelnek más ellátást ezek a betegek?

Hradeczky Katalin: A betegek ellátása nagyobb ápolói kapacitást igényel, melyet folyamatosan a járványhelyzethez kell adaptálni. A páciensek sokszínűek – hiszen vannak köztük belgyógyászati, urológiai problémákkal, vagy épp tumorral küzdők is –, többen közülük krónikus betegségükön felül kapták el a koronavírus. A nálunk ápoltak nagy része ráadásul idős, több 100 év körüli fertőzöttünk is volt az elmúlt hónapokban. A harmadik hullámban változást tapasztalunk: egyre több a súlyos állapotban érkező, fiatalabb korosztályba tartozó betegünk. A legnagyobb nehézséget a fokozott stressz és munkateher jelenti, épp ezért fontos a csapatban végzett munka és hogy kisegítsük egymást.

Várszegi Ágnes: A szomatikus ápolást a pszichiátriai osztályon is alkalmazzuk, miután vannak olyan körkpek, amelyek miatt a beteg segítségre szorul az alapvető szükségletei önálló kielégítésében. Hasonló ellátásra van szükség a koronavírusos betegek esetében is. Nagy változás ugyanakkor, hogy a szakmaspecifikus gyógyszerünk helyett antibiotikumok, antivirális szerek, COVID-specifikus gyógyszerek szerepelnek a terápiákban. A belgyógyász kollégák

személyes jelenléte ugyanakkor nagy segítséget jelent.

Milyen fontos tanulságokkal, tapasztalatokkal szolgál ez a jelenlegi helyzet?

Hradeczky Katalin: A járvány alatt felértékelődött a higiénés szabályok betartásának fontossága, a védőfelszerelések helyes alkalmazása – ezek fokozott ellenőrzése a pandémia után is megmarad. A Neurológiai Klinikán példamutató együttműködés tapasztalható az itt dolgozók és az ide érkező, a munkánkat segítő szakdolgozók és hallgatók között. Még jobban beleláthatunk a másik tevékenységébe, így nem csak megismertük a sokszor más területen dolgozó kollégákat, de egymást is sokkal jobban becsüljük ezután. A járvány jelenleg is tart, valamennyi egészségügyi dolgozó munkája felbecsülhetetlen érték. A klinikai vezető ápolók és asszisztensek között korábban is meglévő segítőkészség, együttműködés a pandémia alatt tovább erősödött. A rendhagyó helyzetben sokan elsajátíthatták az online továbbképzések és Zoom-meetinget nyújtotta lehetőségeket, melyek közül van, amit érdemes a járvány után is megtartani.

Várszegi Ágnes: A pandémia egy ismeretlen helyzetet jelentett, amelyben azonban hamar megmutatkozott az ápolói összefogás: mindegy hogy átirányításról, szűrési vagy oltási munkáról van szó, kollégáim szó nélkül vállalják a feladatot. Az első hullámnál különösen rejtettük az összefogást, ételadományok érkeztek, a betegek rejtvényűságokat, könyveket, édességeket kaptak. Nem vártunk tapsot, és meglepett minket a munkánk elismerésének ez a módja. Úgy érzem, az egyetem büszke lehet ránk, mi azok vagyunk magunkra. Folyamatos tanulással, logisztikával töltöttük az elmúlt évet, megmutattuk, hogy nem hagyjuk cserben az egészségügyet és a betegeinket, de nekünk is fontos lenne, hogy a társadalom elismerje a munkánkat, a tudásunkat.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható:

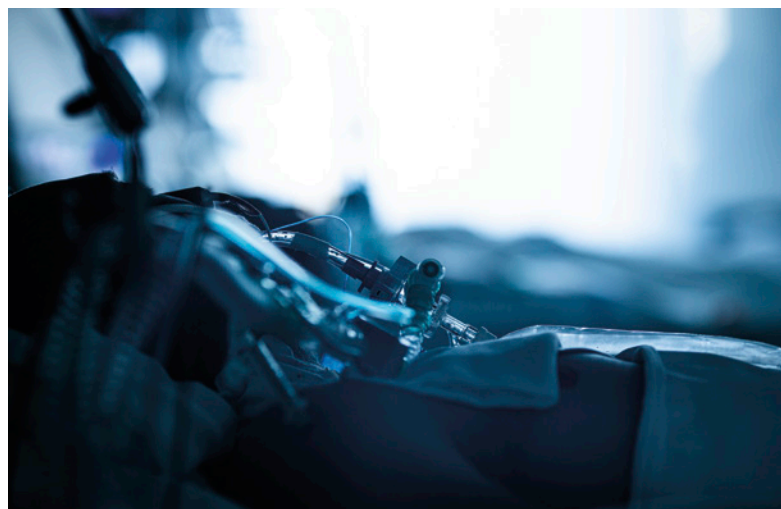
<https://semmelweis.hu/hirek/2021/03/24/covid-ellatas-a-balassa-utcai-jarvanytombben/>

Fotóriport készül a COVID-ellátásban leginkább érintett egységekről

Több részes fotóriport-sorozat mutatja be az egyetemi honlapon az intézmény COVID-ellátásban leginkább érintett területeit. Az alábbiakban a sorozat kezdő három részének képeiből válogattunk, Kovács Attila egyetemi fényképész elsőként az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika sárga és vörös zónájában, a Pulmonológiai Klinika vörös és a Nem Invazív Légzésterápiás Osztály intermedier zónájában, valamint a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika Kardiológiai Intenzív Osztály vörös zónájában járt.

A sorozat teljes képgalériái megtekinthetők az egyetemi honlapon:
<https://semmelweis.hu/hirek/tag/covid-ellatok-fotoriport/>

A pénzügyi-gazdasági terület feladatai a koronavírus járvány idején – 1. rész

A koronavírus-járvány nemcsak az egyetem betegellátásban részt vevő egységeinek munkáját érinti, de a pénzügyi-gazdasági feladatokat ellátó igazgatóságokét is, hiszen ők teremtik meg a feltételeket az intézmény klinikái és oktatási egységei számára, hogy a pandémia idején is zökkenőmentes legyen a munka. Cikkünk első részében a szakterület több képviselőjével is interjút készítettünk.

Szabó Ádám Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Nándori Szilvia, Egészségügyi Hálózatirányítási Igazgatóság

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

– A koronavírus megjelenése miatt az egész egyetemet érintő, nagy összefogásra volt szükség, melynek során még inkább előtérbe került az egyes területek közötti kooperáció – idézte fel a pandémia kezdeti időszakát **Nándori Szilvia**. Ahogy az Egészségügyi Hálózat-irányítási Igazgatóság igazgatója rámutatott, ők azóta is elsősorban a védőfelszerelések biztosításával veszik ki részüket a járvány elleni küzdelemből. Az igazgatóság gyűjti össze az igényeket, valamint indítja el a beszerzési folyamatot, egyfajta összekötő kapocsként állva az egyes tömbök, klinikák és a Beszerzési Igazgatóság között. Nándori Szilvia a frontvonalat kiszolgáló feladatok mellett kiemelte azt is, hogy az ország veszélyhelyzeti irányításához szükséges információk biztosítása érdekében sokszorosára emelkedett az azonnali adatszolgáltatási kötelezettség: a járvány kezdete óta a hét minden napján jelenteniük kell az egészségügyi irányító szervek és a fenntartó felé az egyes szervezeti egységeknél rendelkezésre álló védőfelszerelések készletét, illetve ezek napi felhasználási adatait. – A Kontrolling Igazgatósággal együttműködve ma már egy jól működő, strukturált online felület segíti a munkánkat – magyarázta.

A pandémia hatásait már a koronavírus márciusi, magyarországi megjelenésekor tapasztalhatták az igazgatóság munkatársai, ugyanis – mint emlékeztet – a védőfelszereléseket tekintve szinte azonnal, nemzetközi szinten is érezhető, általános készlethiány és kiélezett piaci helyzet alakult ki.

A megnövekedett terhelés mellett Nándori Szilvia a legnagyobb nehézségnek azt nevezte, hogy a tevékenységi körükbe be kellett illeszteniük a készletgazdálkodási feladatokat is. Szintén ki kellett alakítaniuk a nyilvántartások egy olyan rendszerét, melyben a COVID-ellátáshoz kapcsolódó költségek az általános működési kiadásoktól elkülönítve kerülnek gyűjtésre – mindez azért is különösen bonyolult, mert az egyes klinikákon a kettő egymással párhuzamosan folyt, illetve folyik a mai napig.

Nándori Szilvia szerint a rendhagyó helyzet egyik legnagyobb hozadéka, hogy míg korábban elsősorban mindenki a saját területére koncentrálni igyekezett jól teljesíteni, a járvány alatt megtapasztalhatták, hogy csak az együttműködés lehet a cél eléréséhez vezető út. – Egy kicsit jobban megismertük egymást, illetve azt, hogy más területeknek milyen nehézségei és problé-

mái adódhatnak. Épp ezért érzékenyebbé is váltunk a másik iránt – mutatott rá.

Sereg Beatrix, Központi Gazdasági Hálózat-irányítási Igazgatóság

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A Központi Gazdasági Hálózat-irányítási Igazgatóság (KGHI) a Szenátus tavaly januári döntésével jött létre. Márciusban, a koronavírus miatti veszélyhelyzet kihirdetésekor még munkatársakat toboroztak és épp zajlott a beköltözésük az új irodába, így rendszeresen és rugalmasan kellett reagálniuk a pandémia hozta kihívásokra.

A járványhelyzetben – egyéb alapfeladatai mellett – a KGHI végzi a kormánydöntéssel indított, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) megbízásából végzett beszerzésekhez kapcsolódó pénzügyi, gazdasági és számviteli teendőket.

A második hullám óta a beszerzett felszerelések, tesztek a Semmelweis Egyetem Kőbányai úti raktárába érkeznek, és az Operatív Törzs döntésének megfelelően innen kerülnek átadásra az egyetem szervezeti egységei, az Országos Mentőszolgálat, illetve a vidéki orvosi egyetemek részére.

Az igazgató szerint az elmúlt időszak nagyon tanulságos volt, rengeteg tapasztalatot és új ismeretet szereztek és szereznek mind a mai napig a védekezésben résztvevők. – A szoros együttműködés elengedhetetlen mind a belső, mind a külső partnerek között – hívta fel a figyelmet **Sereg Beatrix**, külön kiemelve a Beszerzési Igazgatóság, a Pénzügyi Igazgatóság, az egyetemi gyógyszerárak, valamint a Központi Raktár munkatársaival való közös munkát.

Nagy László, Oktatási Hálózat-irányítási Igazgatóság

Az Oktatási Hálózat-irányítási Igazgatóság elsősorban a kari gazdasági igazgatóságokkal és az oktatási tömbigazgatóságokkal működik együtt az oktatási háttér biztosításában. A koronavírus okozta járványhelyzet a felsőoktatás, a köznevelés és a szakképzés területén is jelentős változásokat hozott múlt tavasszal – idézte fel **Nagy László** igazgató.

Komoly feladat volt kezdetben annak megszervezése, hogy a jelenléti, gyakorlati oktatást folytató szervezeti egységek felkészültek legyenek a járványügyi előírások teljesítésére, rendszerek legyenek a fertőtlenítések, a belépők hőmérsékletének mérése, és minden védőeszköz rendelkezésre álljon – emelte ki az igazgató.

Foto: Molnár Tamás

Szintén nagy kihívást jelentett, főként a beszerzéseket bonyolító társigazgatóságok munkatársai részéről az első hullám során a távoktatás háttérének és eszközeinek biztosítása, a mikrofonok, webkamerák, laptopok, egyéb eszközök vagy épp a Zoom licencek beszerzése, a működési feltételek kialakítása, a jogosultságok kiosztása. Minderre rendkívül szűk idő állt rendelkezésre – emlékezett vissza Nagy László, aki szerint az egyetem munkatársai gyorsan alkalmazkodtak a rendhagyó helyzethez, ennek is köszönhető, hogy az oktatás úgynevezett hibrid formában zavartalanul folytatódhatott.

A veszélyhelyzet miatt bevezetett intézkedések szemléletmódbeli változást is eredményeztek – még inkább előtérbe kerültek az egyetem digitalizációs törekvései – emelte ki az igazgató, aki szintén pozitívként értékelte, hogy kollégáival ebben a rendhagyó helyzetben, a megnövekedett feladatok elvégzésekor is mindig számíthatnak egymásra. Emlékeztet, az összefogást példázó eset volt számára, amikor megérkeztek a Gazdasági Főigazgatóságra az egyetemi logós textilmaszkok: a közel 9 ezer maszkot a titkárságon dolgozók és vezető kollégák szortírozták és csoportosították, hogy minden szervezeti egység minél hamarabb hozzájusson a megfelelő mennyiségű védőeszközökhöz.

Dr. Farkas Dénes, Beszerzési Igazgatóság

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A koronavírus-járvány szinte azonnal érezte hatását a Beszerzési Igazgatóságon is. A veszélyhelyzet tavaly márciusi bejelentését követően napokon belül speciális igényeket kellett kielégítenünk – emlékezett vissza dr. Farkas Dénes igazgató. Rövid határidő állt rendelkezésükre, hogy olyan eszközöket szerezzenek be, amelyek előtte nem, vagy kevésbé voltak jellemzők: speciális védőeszközöket és orvostechikai felszereléseket, vagy épp lélegeztetőgépeket. Alapesetben a közbeszerzés egy nyílt, hirdetésménnyel induló eljárás, amely időigényes folyamat – a járványhelyzet miatt azonban az egyetemnek és klinikáinak rövid idő alatt volt szüksége fertőtlenítőszerre vagy épp védőeszközökre, csak úgy, mint a többi hazai egészségügyi, vagy világszerte minden intézménynek. – A jogalkotó érzékelte ezt, és március végén meg is jelent az a kormányrendelet, amely lehetővé tette az úgynevezett mentesített beszerzési eljárások alkalmazá-

sát – emelte ki dr. Farkas Dénes. Az eljárás elnevezése arra utal, hogy a hazai egészségügyi intézményeknek egy mentesítési kérelmet kell benyújtania. Ezt az egyetemen a Beszerzési Igazgatóság intézte. Ha a kérelmet az illetékes minisztérium, majd ezt követően az Operatív Törzs is jóváhagyja, akkor lefolytatható a beszerzési eljárás. – Március óta közel 100 mentesítési kérelmet nyújtottunk és nyújtunk be a mai napig – mutatott rá az igazgató. Dr. Farkas Dénes az egyik legemlékezetesebb eseménynek a H-UNCOVER országos reprezentatív koronavírus-szűrővizsgálat-hoz kapcsolódó beszerzéseket nevezte. A négy hazai orvosegység egyetem részvételével, a Semmelweis Egyetem irányításával zajló projekthez tartozó minden eszköz és felszerelés beszerzését a Beszerzési Igazgatóság intézte. Kiemelte, hogy a kényszerhelyzetben a kollegialitás új, szakmákon átívelő dimenziói mutatkoztak meg az egyetemen belül, amely a járványhelyzet talán egyetlen pozitív hozadéka álláspontja szerint.

Kiss Gergely, Kontrolling Igazgatóság

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A tavaly tavaszi járványhelyzet kitörésekor a Kontrolling Igazgatóság épp a költségvetés tervezésén dolgozott – mondta el Kiss Gergely igazgató, hozzátéve: a koronavírus alaposan felborította a munkájukat, hiszen jelentős, finanszírozással kapcsolatos változásokat is át kellett vezetniük.

A 2020. évi vezetői költségvetésbe az egyetem vezetésének döntése alapján beépítettünk olyan vis maior-kereteket, amelyek a járványhelyzettel összefüggő többletköltségek fedezetéül szolgálhattak – magyarázta az igazgató. Egységünk fő feladata a vezetői költségvetés, valamint stratégiai döntéselőkészítő anyagok összeállítása, így új kihívást jelentett számunkra a pandémiához kapcsolódó, ad hoc adatszolgáltatás napi szintű teljesítése – tette hozzá.

Mivel a koronavírussal kapcsolatos költségeket külön kell számon tartaniuk és jelenteniük, ezért egy teljesen elkülönített területet kellett a gazdálkodási rendszerben kialakítani erre. – Bár a dinamikus változó külső környezetben a korábbiaknál nehezebb volt az igazgatóság céljának megfelelni, vagyis hogy a megfelelő információt, a megfelelő időben, a megfelelő helyre juttassuk el, munkatársaim áldozatos munkájának, a hálózat-irányítási igazgatóságokkal és az Informatikai Igazgatósággal való szoros kooperációnak köszönhetően úgy érzem, hogy sikerrel vesszük az akadályokat – emelte ki az igazgató.

– Sokat tanultunk az első hullámból, épp ezért az őszi járványidőszakra már sokkal tapasztaltabbak voltunk, a nyilvántartásokat és keretgazdálkodást illetően is egyszerűbb volt a munkánk – mutatott rá Kiss Gergely. Az elmúlt időszak legnagyobb tanulságának a központi szervezeti egységek közötti kooperációt nevezte.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2021/03/17/az-egyetem-penzugyi-gazdasagi-feladatait-ellato-szervezeti-egysegeinek-szerepe-a-koronavirus-elleni-kuzdelemben/>

A májról szervezett konszenzus konferenciát az egyetem

A Hepatocellularis Carcinoma Komplex Kezelése címmel online konszenzus konferenciát rendezett az egyetem I. Sz. Sebészeti és Intervenciós Gasztroenterológiai Klinikája, melynek célja a májrakot külön-külön magas szinten gyógyító szakterületek tevékenységének összehangolása volt.

Fotó: Berecz Váler

Vas Dóra

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A márciusi, online konferencia a máj második leggyakoribb rosszindulatú daganatos megbetegedéséről szólt, főszerzői dr. **Szijártó Attila**, az I. Sz. Sebészeti és Intervenciós Gasztroenterológiai Klinika igazgatója és dr. **Hahn Oszkár** igazgatóhelyettes voltak.

A hepatocellularis carcinoma (HCC), vagyis a májrak kezelésével összefüggésben a belgyógyászat, a hepatológia, az onkológia, a patológia, a sebészet és az intervenciós radiológia területén egyre több technikai és szakmai újítás jön létre. A különböző szakterületek együttműködéséhez azonban a nemzetközi ajánlásokon túlmutató hazai koordináció szükséges – magyarázta dr. Szijártó Attila. A konferencia feladata az volt, hogy a betegséget külön-külön magas szinten gyógyító társszakmák tevékenységét összehangolja, előírja a betegutakat és adaptálja a magyar viszonyokhoz.

A hepatocellularis carcinoma kezelése ugyanis rendkívül összetett feladat, mivel a daganat állapota, mérete, elhelyezkedése a különböző eredményességgel alkalmazható kezelések megválasztását alapvetően befolyásolhatja – hangsúlyozta az igazgató, hozzátéve: hepatológusok, onkológusok, intervenciós radiológusok, sebészek és transzplantációs szakemberek egyaránt érintettek a gyógyításban. A konferenciának köszönhetően az összes szakma számára összegzett jó gyakorlatokról az Orvosi Hetilap különszámot fog kiadni, amely iránymutatásként szolgálhat az orvosok számára.

Dr. Szijártó Attila rámutatott, hogy a máj, epeutak és hasnyálmirigy megbetegedések kezelése tekintetében a Semmelweis Egyetem mindig zászlóshajó volt Magyarországon: ezek műtéti és gasztroenterológiai komplex ellátása legnagyobb számban az I. Sz. Sebészeti és Gasztroenterológiai Klinikához köthető, amely szakembereinek széles körű és hosszú évekre visszamenő tapasztalataik vannak a betegségcsoporttal kapcsolatban.

Friss ajánlás készül a D-vitamin használatról az egyetem vezetésével

A Semmelweis Egyetem Belgyógyászati és Onkológiai Klinikája által szervezett negyedik országos konszenzus konferencián minden érintett szakma képviseltette magát, a megbeszélés eredményeként egységes ajánlás készül a D-vitaminnal kapcsolatban.

Dobozi Pálma Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Az első hazai, D-vitaminnal kapcsolatos egységes ajánlás tíz évvel ezelőtt készült, azóta a mostani a negyedik alkalom, hogy az érintett szakmai szervezetek az új tudományos eredmények alapján aktualizálják az iránymutatást – mondta el dr. **Takács István**, a D-vitaminnal kapcsolatos konszenzus konferencia fő szervezője, a Belgyógyászati és Onkológiai Klinika igazgatója. A járványhelyzet miatt online megtartott szakmai megbeszélésen hat érintett szakma szervezete képviseltette magát: a Magyar Endokrinológiai és Anyagcsere Társaság, a csontrendszer betegségeivel foglalkozó Magyar Osteológiai és Osteoarthrológiai Társaság, a Magyar Nephrológiai Társaság, Magyar Klinikai Onkológiai Társaság, a Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság, a Magyar Szülészeti és Nőgyógyászati Endokrinológiai Társaság és a Magyar Menopauza Társaság.

A legfrissebb tudományos eredményeken alapuló új ajánlás tartalmazni fogja, hogy adott betegeknek mennyi D-vitamint javasolnak, mi számít esetükben normál szintnek, és mekkora mértékű hiány ronthatja a betegek állapotát, mikor szükséges D-vitamin-pótlás.

Mint azt dr. Takács István elmondta: az új tudományos eredmények alapján egyre ismertebb a D-vitamin csontbetegségekben játszott szerepe, és előtérbe kerültek a szülészeti-nőgyógyászati hatások. Az újabb konszenzus konferencia összehívását szükségessé tette az is, hogy a koronavírus-járvány kapcsán felértékelődött a D-vitamin immunrendszert erősítő hatása. Dr. Takács István szerint ugyanakkor sokan túlzó mennyiségben, több tízezres egységben kezdték szedni tartósan a készítményt, ami káros is lehet. Éppen ezért a szakmai ajánlás keretében a COVID-19-cel összefüggésben is meghatározzák az ajánlott adagokat. A fertőzés ideje alatt nagyobb adag szedése javasolt (napi 4000-6000 NE tíz napon keresztül), ami segít rendezni az esetleg fennálló D-vitamin-hiányt, de ennyi idő alatt nem okozhat mellékhatást. Általánosságban ugyanakkor elmondható, hogy a laborvizsgálat során a 75 nm/l-es szint fogadható el normál tartománynak. A téli hónapokban napi 2000 egység D3-vitamin fogyasztása javasolt, ami elegendő a normál tartomány fenntartásához. D-vitamin-hiány, bizonyos betegségek esetén szükséges lehet ennél nagyobb mennyiség, ún. telítődózis adása, orvosi felügyelet mellett.

Semmelweis Aortacentrum: több szakma együttműködésével látják el a legsúlyosabb eseteket

Három szakma – az érsebészet, a szívsebészet és a radiológia – szervezett együttműködésével látják el az aortabetegeket a Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikáján. Az aorta, vagyis a főverőér betegségeinek előfordulási gyakorisága a 65 év feletti férfi lakosságban 3 százalék, vagyis viszonylag ritka, de rendkívül súlyos következményekkel járó kórképről van szó. Az éppen egy éve létrejött Semmelweis Aortacentrum célja, hogy az érintett szakmák együttműködésével válasszák meg a beteg számára legmegfelelőbb terápiát, a sokszor rendkívül bonyolultnak számító műtéteket pedig a legtapasztaltabb szakemberek végezzék el.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Az aorta az emberi test főverőere, a szívtől a köldökig vonul végig, és sok kisebb, fontos ér indul belőle az agy, a végtagok, vesék, a belek és a gerincvelő felé. Az aorta megbetegedéseinek kezelése különös körültekintést igényel, mivel a mellkasi és hasi részen életfontosságú ágak erednek belőle. Az aorta betegségei közül a leggyakoribb az értágulat, vagyis az aneurizma, valamint a disszekció, ami a háromrétegű aortaérfal valamely rétegének a megrepedése, de előfordulhat szűkület, elzáródás is. Nemzetközi adatok szerint Magyarországon évente ezer főt érintenek ezek a kórképek, a betegek átlagéletkora 67 év. A tágulatok leggyakoribb oka az érlemeződés, dohányzás, egészségtelen életmód, kezeletlen szív- és érrendszeri betegség, vagy magas vérnyomás. Az esetek tizedében genetikai ok áll a háttérben, a meggyengült kötőszövet miatt ebben leginkább a Marfan szindrómások érintettek, akik esetében a rendszeres kontroll és a család szűrése jelenti a prevenciót.

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

– Az aorta aneurizma – amely a főverőér leggyakoribb elváltozása – évtizedek alatt, észrevétlenül alakul ki, ugyanis többnyire tünetmentes kórképről van szó. Általában véletlenül derül rá fény, amikor más okból kifolyólag mellkasröntgent, hasi ultrahangot, vagy CT-t végeznek az érintettnél. Ugyanakkor ha a tágulat eléri azt a mértéket, hogy váratlanul megreped az ér, az az esetek ötven százalékában halált okoz – mondja dr. **Szeberin Zoltán**, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika docense, az Érsebészeti

és Endovaszkuláris Tanszék tanszékvezetőhelyettese, a Semmelweis Aortacentrum társelnöke.

Mint rámutat: hazai és nemzetközi adatok is azt mutatják, hogy ilyen esetekben jelentősen növeli a beteg túlélési esélyeit, ha nagyforgalmú centrumba kerül, ahol sok ilyen speciális műtétet végeznek. A klinikán létrehozott Semmelweis Aortacentrumban – amely hazai szinten az első multidiszciplináris aorta munkacsoport – a legbonyolultabb esetekben az érsebész, szívsebész, radiológus, továbbá a területre specializált aneszteziológus együtt dönti el, hogy milyen típusú műtét a legmegfelelőbb az adott páciens számára. Nem mindig egyértelmű például, hogy feltétlenül szükség van-e nyitott műtétre, vagy megoldható az aorta adott elváltozása a kisebb megterhelés és gyorsabb felépülést jelentő katéteres beavatkozással. Függetlenül az érintett területtől a beavatkozást érsebész, radiológus, szívsebész, vagy szűk-

ség esetén a három szakma képviselője közösen végzi el.

A klinikán az ország első hibrid műtőjében végzik ezeket a beavatkozásokat, az elmúlt 3 évben a Nemzeti Vaszkuláris Regiszter szerint az összes hazai aneurizma műtét egyharmada itt történt.

Az aortacentrumot három társelnök vezeti, dr. Szeberin Zoltán mellett dr. **Csobay-Novák Csaba** intervenció radiológus, a Városmajori Klinika adjunktusa, valamint dr. **Pólos Miklós** szívsebész, egyetemi tanársegéd.

Online tudományos előadássorozattal ünnepli 250. tanévét az Élettani Intézet

Kilenc alkalmas, június végéig tartó online előadássorozattal ünnepli 250. tanévét az Élettani Intézet, amely az egyetem alapításakor létrehozott öt tanszék egyike volt, így egyidős az intézménnyel. A jubileumi rendezvénysorozat első előadását dr. Hunyady László intézetigazgató tartotta, a megnyitón köszöntőt mondott dr. Merkely Béla rektor és dr. Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) elnöke.

Fotó (illusztráció): Kovács Attila - Semmelweis Egyetem

a világ legjobb száz, szakterületén Európa legjobb 5 gyógyító felsőoktatási intézménye közé kerülünk. Ezen ambiciózus cél elérésében kiemelten számítok az Élettani Intézetben dolgozó oktató, kutató kollégákra – hangsúlyozta. Dr. **Freund Tamás**, az MTA elnöke köszöntőjében arról szólt, hogy történelmi léptékben is tiszteletet parancsoló és elismerésre méltó, hogy immár 250. tanévét ünnepelheti az intézet, amely mindig is fontos központja volt a tudományos életnek. Ezt jelzi, hogy az MTA alapítása óta kinevezett 14 igazgatója közül tízen az akadémia tagjai voltak – mondta. Emlékeztetett arra is, hogy az akadémia alapításának eredeti fő célja a magyar nyelv ápolása volt. Az Élettani Intézet ezen a területen is élen járt, az első magyar nyelvű orvosi tankönyvet *A physiologiának rövid sommája* címmel 1789-ben az intézet akkori igazgatója, Rácz Sámuel írta, később pedig Jendrassik Jenő hajtotta végre a nyelvújítást az élettan terén, számos ma is használt magyar élettani kifejezés bevezetése az ő nevéhez fűződik.

Ma az intézet aktív korú oktatói közül egy fő az MTA tagja, négyen az MTA doktorai, további

25-en rendelkeznek tudományos minősítéssel. Kivételes sikerességet jelez, hogy négyen nyerték el a Lendület pályázatot az elmúlt években – értékelte az MTA elnöke.

Dr. **Hunyady László** intézetigazgató köszöntőjében visszaemlékezett arra, hogy az előadássorozat egyik fontos célja, hogy a fiatalok is megismerkedhessenek az elődök tevékenységével, ötlete pedig dr. **Ligeti Erzsébet** professor emeritus születésnapjának korábbi ünneplése kapcsán merült fel, amire számos külföldön dolgozó kollégát hívtak meg. A program *Az Élettani Intézet jelenlegi és korábbi oktatóinak kiemelkedő tudományos eredményei 250 tanév utolsó emberöltőjében* címet kapta. – Úgy követik egymást a generációk, ahogy az öltések, és ez a tudomány terén a mester és tanítvány viszonyára utal – adott betekintést a címadásba. A program első előadását dr. Hunyady László tartotta meg *G-féhréjtől független jelátviteli mechanizmusok és terápiás potenciáljuk* címmel. Ebben röviden kitért az intézet múltjára is, megemlítve a kar több korábbi vezetőjét, kiemelkedő tevékenységüket méltatva. Két közvetlen elődjével, dr. **Fonyó Attilával** és dr. **Spät Andrással** kapcsolatban kiemelte, hogy hozzájuk fűződik a klaszikus élettanról a sejtleitánra, molekuláris élettanra való átállítás, amely számos tudományos sikert hozott. Dr. Hunyady László eddigi 16 éves vezetői tevékenységével kapcsolatban a legfontosabb eredménynek azt nevezte, hogy azok, akik posztdoktori munkát követően hazajöttek külföldről az intézetbe, ma is ott dolgoznak.

A június végéig tartó előadássorozat további programjai megtekinthetők a Semmelweis Egyetem honlapján:

<https://semmelweis.hu/hirek/events/az-elettani-intezet-jelenlegi-es-korabbi-oktatoinak-kiemelkedo-tudomanyos-eredmenyei-250-tanev-utolso-emberoltojeben/>

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Semmelweis Egyetem a 2019/20-as tanévben ünnepelte alapításának 250 éves jubileumát, míg az idei tanév a 250. az intézmény életében. Az ebből az alkalomból szervezett, és a járvány miatt meghosszabbított jubileumi ünnepségsorozat részeként az Élettani Intézet előadássorozattal emlékezik meg a 250. tanévről – a járványhelyzethez igazodva online webinárium formájában. A kilenc alkalmas program során az intézet jelenlegi és korábbi oktatóinak, kutatóinak kiemelkedő tudományos eredményeit ismerhetik meg az érdeklődők. A felkért előadók olyan neves, itthon, illetve külföldön dolgozó kutatók, akik az elmúlt 30 évben az Élettani Intézetben kezdték szakmai pályafutásukat – mondta a program megnyitásként tartott köszöntőjében dr.

Merkely Béla.

A rektor emlékeztetett arra, hogy az Élettani Intézet egyidős az egyetemmel, az alapításkori nevén Élettani és Gyógyszertani Intézet egyike volt az első öt tanszéknek. A *gyógyszertan* elnevezés-rész 1891 szeptemberében szűnt meg, amikor a szövettan és a gyógyszer-tan tanítását más intézetek vették át. Dr. Merkely Béla kitért arra is, hogy az intézet hírnevét olyan kiváló professzorok alapozták meg igazgatóként az elmúlt 250 évben mint **Prandt Ádám Ignác** (1770-1786), **Rácz Sámuel** (1786-1806), **Bene Ferenc** (1806-1808), **Lenhossék Mihály** (1808-1819), **Jendrassik Jenő** (1860-1891), **Klug Nándor** (1891-1909) vagy éppen **Beznák Aladár** (1935-1945). Igazgatói közül öten az egyetem rektori tisztségét is betöltötték.

Mint a rektor rámutatott: az Élettani Intézetben hagyományosan magas színvonalú, nemzetközi szinten is elismert tudományos tevékenység folyik, az intézet profílja pedig 1981 óta jelentős mértékben elmozdult a celluláris és molekuláris fiziológia felé. – Az egyetem és a rektori program célkitűzése, hogy 10 éven belül

Gyermek a családban – több mint kétezeren regisztráltak a márciusi Semmelweis Egészség Napra

Több mint 2000-en regisztráltak a 12. Semmelweis Egészség Napok programsorozat online előadásaira, amelyet március 25-én *Gyermek a családban: születéstől a felnőtté válásig* címmel rendezett meg az I. Sz. és II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika.

Csatári-Földvály Eszter
Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Miért sír a csecsemő és mire figyelmeztet ez? Mit látnak, mit hallanak, és mit éreznek az újszülöttek az első életévükben? Mire figyelmeztet a hasfájás? Csecsemőkori mozgásfejlesztés 0-6 hónapos babák számára gyógytornászok vezetésével, csecsemő- és gyermek alapszintű újraélesztési bemutató – ezek voltak a legnépszerűbb előadások a Semmelweis Egészség Napok március 25-i állomásán, amelyet az I. Sz. és a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika rendezett. A 250 éves jubileumát ünneplő Semmelweis Egyetem interaktív, lakossági, népegészségügyi programjának előadásait ezúttal is Zoomon keresztül, online nézhették és hallgatták meg az érdeklődők.

Kiemelt figyelem övezte a gyermekek táplálkozásával kapcsolatos prezentációkat. Dr. **Gács Zsófia**, a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika egyetemi tanársegédje azt mutatta be, hogyan lehet elkerülni a gyermekkori elhízás kialakulását. **Czuppon Krisztina**, a klinika dietetikusa pedig a helyes diétázásról és egy új magyar táplálkozási ajánlásról, az *Okostányérról* beszélt. Ennek segítségével könnyű meghatározni, hogy miből mennyi kerüljön a tányérunkra.

Fontos előadások hangzottak el arról, hogyan válhat valaki már gyermekkorban cukorbeteggé, lehet-e gyógyítani, és hogyan lehet kezelni ezt a betegséget. Ezekről és a figyelmeztető jelekről dr. **Tóth-Heyn Péter**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatóhelyettese, docense beszélt. A diagnosztizálás után megfelelő és komplex kezelés veszi kezdetét, hiszen a diabétesz kellő odafigyeléssel jól karbantartható, erről már dr. **Luczay Andrea** endokrinológus, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika docense szólt.

Sokan voltak kíváncsiak arra, hogyan lehet felismerni a korai daganatokat, ennek lehetőségeiről dr. **Csóka Mónika** onkológus, a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika docense, igazgatóhelyettese tájékoztatta az érdeklődőket, aki a szűrővizsgálatok fontossága mellett arra is felhívta a résztvevők figyelmét, mennyire fontos, hogy figyeljünk testünk jelzéseire, a hirtelen fogyásra, lázra, fáradtságra, a szokatlan fájdalomra. Ha ilyeneket tapasztalunk gyermekünkénél, haladéktalanul forduljunk orvoshoz.

Mire nem jó a kalcium? címmel dr. **Németh Ágnes**, a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika főorvosa tartott előadást, aki többek között arról is szót ejtett, hogy az allergia legsúlyosabb formája az anafilaxia és ilyen esetben mik a legfontosabb teendők. Dr. **Kovács Gábor** a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója a gyermekek egészséges fejlődése és a húsfogyasztás közötti kapcsolatot tárgyalta prezentációjában.

A szervezetünkben található több száz nyirokcsomó nagyon fontos feladatot lát el az immunrendszer működésében – ezt már dr. **Erdélyi Dániel**, a klinika egyetemi docense mondta a megnagyobbodott nyirokcsomókról és a daganat korai felismerésének fontosságáról szóló előadásában. Dr. **Constantin Tamás**, a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika egyetemi docense a gyermekkorban kialakult mozgásszervi betegségekről szólva kiemelte, nagy felelősség hárul a szülőkre, hiszen a megelőzés és a hatékony kezelés szempontjából kulcsfontosságú, hogy az első jeleket időben észleljék és szakemberhez forduljanak.

A csecsemő- és gyermekkori májbetegségek a ritka betegségek

Foto: Kovács Attila - Semmelweis Egyetem

közé tartoznak, manapság viszont az akut májelégtelen vagy végstádiumú májbeteggek részére a májátültetés már ebben a korban is elérhetővé vált – emelte ki a dr. **Dezsőfi-Gottl Antal**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatóhelyettese. Az előadásból az is kiderült, hogy az életmentő műtét elvégzése után a család élete milyen mértékben változik meg.

A tavalyi siker nyomán a Semmelweis Egyetem II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika gyógytornászai idén is különleges programot állítottak össze a képernyők előtt ülő szülők és csecsemőik számára. Az *Ügyes kisbabák, okos gyerekek* című interaktív mozgásfejlesztésre most is a maximális számú résztvevő regisztrált. A *Tornázz velünk! Gyermekkori mozgásfejlesztési bemutató speciális tornagyakorlatokkal 6 éves kortól* online torna pedig a kisgyermekek edzéséről gondoskodott.

Mindig aktuális téma szervezetünk védekezése szempontjából a vitaminok fontossága, hogy megelőzzünk bizonyos betegségeket és ne alakuljon ki vitaminhiány. Dr. **Szabó András**, a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika egyetemi tanára a D- vitamin hiány okairól és következményeiről tartott előadást. Dr. Szabó András egy másik előadásában arról beszélt, hogy a felnőttkori elhízás megelőzését már gyermekkorban kellene elkezdni. Dr. **Krivácsy Péter**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika főorvosa azt mutatta be, mit tudhatunk meg egy csepp vérből a gyereksürgősségi osztályokon.

Dr. **Czövek Dorottya**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika rezidense az Otthonlélegeztetési Programot ismertette, amely azokon a gyermekeken segít, akik a légzést és az éjszakai alvást befolyásoló problémával élnek együtt, és légzéstámogatásra van szükségük az alvásuk során ahhoz, hogy erősebbek, egészségesebbek legyenek.

Dr. Kovács Gábor a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója a program végén elmondta, rendkívül sikeresnek ítélte a rendezvényt, amely az alapos előkészületeknek és a kiválóan felépített prezentációknak volt köszönhető. Az előadások a laikus résztvevők számára is jól érthetően tartalmazták azokat a hasznos információkat, melyek miatt több mint 2000 fő csatlakozott a programhoz az online térben – fogalmazott.

Fogak megtartása, fejfájás, szájüregi daganatok – folytatódott a Szénior Akadémia tavaszi szemesztere

A fogak megőrzése, a fejfájás, valamint a szájüregi daganatok voltak fókuszban a Szénior Akadémia március 8-i, 22-i és 28-i alkalmain. A dr. Nagy Zoltán professor emeritus szakmai vezetésével szervezett lakossági rendezvényt sorozat tavaszi szemeszterének soron következő előadói dr. Bartha Károly, a Konzerváló Fogászati Klinika egyetemi docense, dr. Bereczki Dániel, a Neurológiai Klinika igazgatója, valamint dr. Németh Zsolt, az Arc- Állcsont- Szájsebészeti és Fogászati Klinika intézetvezetője voltak.

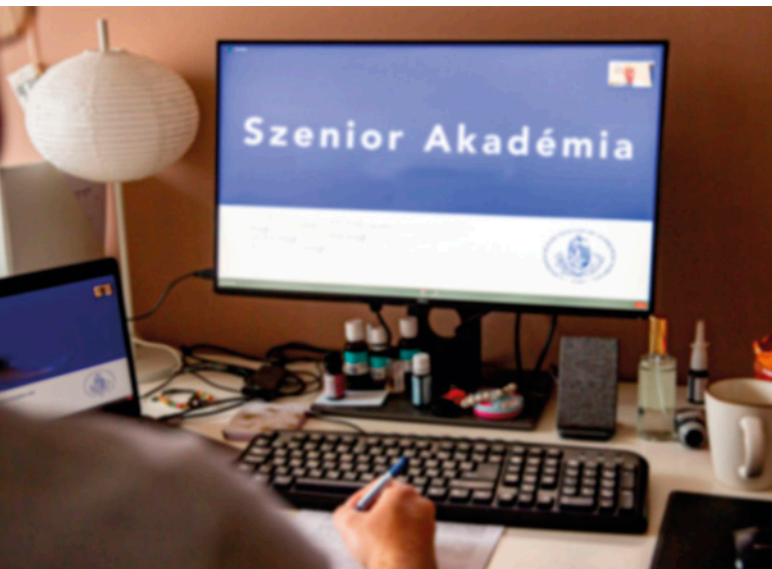

Foto (illusztráció): Kovács Attila - Semmelweis Egyetem

Dobozi Pálma, Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. Bartha Károly, a *Hogyan őrizhetnénk meg mindnyájan sokáig a fogainkat?* című előadásában szólt arról: a jó szakembert az a cél vezeti, hogy minimális fogvesztéssel járjon az évek múlása. – A mi feladatunk a prevencióval, hogy egy jobb életminőséget biztosítsunk páciensünk számára. A jól működő megelőzéshez ugyanakkor arra lenne szükség, hogy a lakosság egészségtudatos legyen, meglegyenek az ehhez szükséges ismeretek, másrészt alapvető fontosságú a fogászati ellátás minősége; az, hogy minden egyes kezelés a prevenció megfelelő szintjét szolgálja – részletezte a Fogorvostudományi Kar (FOK) dékánhelyettese, a Konzerváló Fogászati Klinika egyetemi docense. – Manapság az ún. életmód- vagy viselkedésbetegségek azok, amelyek a legtöbb problémát okozzák. Ezek állnak a fő, halálhoz vezető betegségek (pl. rákbetegség, diabétesz, keringési betegségek) mellett az olyan fogászati problémák hátterében is, mint a fogszuvasodás, a fogágybetegség vagy a szájüregi traumák – hívta fel a figyelmet. A világon előforduló betegségek közül a felnőtteknél a leggyakoribb a kezeletlen szuvas fog, míg a súlyos fogágybetegség a hatodik helyen áll; szintén beszédes, hogy a szájüregi rák ott van a 10 leggyakoribb daganatos megbetegedés között – mutatott rá a dékánhelyettes, hozzátéve: ha a fogászati prevenció vagy a jobb szájegészség terén előrelépünk, az az általános egészségügyet tekintve is komoly javulást eredményezne. Dr. Bartha Károly előadása fő üzenetei között emelte ki a jó szájhygiénia, a helyes táplálkozás és a rendszeres fogorvosi vizitek, szájhygiénés kezelések fontosságát.

Dr. Bereczki Dániel *A fejfájás beteg* című előadásában kitért arra, hogy a fejfájás az egyik leggyakoribb panasz a háziorvosoknál és a neurológiai szakrendeléseken is, minden második embert érint az élete során. Gyakran társulnak hozzá pszichés panaszok, első sorban például depresszió; ez is mutatja, hogy komplex problémáról van szó – mutatott rá a Neurológiai Klinika igazgatója. Dr. Bereczki Dániel szólt a fejfájások osztályozásáról, és részletezte a

különböző típusú fejfájásokat is. Mint kiemelte, megkülönböztetjük az elsődleges fejfájást, amikor maga a fejfájás a betegség (pl. tenziós fejfájás, migrén), valamint a másodlagos fejfájást, amikor a panasz valamilyen más betegség tüneteént jelenik meg (pl. magas vérnyomás, szemészeti betegségek, vashiányos vérszegénység, egyes gyulladáscsökkentő betegségek, agyvelő-gyulladás, agydaganatok). Amikor valaki orvoshoz fordul, az első feladat annak az eldöntése, hogy e két nagy csoport melyikébe sorolható az adott panasz – tette egyértelművé. A fejfájások 90 százalékának elsődleges fejfájása van, és esetükben a következő döntési pont az, hogy csak magát a fennálló fájdalmat szükséges kezelni, vagy a panasz olyan gyakran jelentkezik, hogy megelőző kezelés, ún. intervallumterápia kell a fejfájás időszakok között. Az előadó kitért arra, hogy mikor szükséges képalkotó vizsgálatot (CT, MRI) készíteni, valamint beszélt az 50 éven felül kezdődő fejfájásokról is. Ezek között kevesebb az elsődleges fejfájás, gyakoribb a tüneti, így külön körülmények között igényelnek, gyakrabban indokolt képalkotó vizsgálat.

Dr. Németh Zsolt a *Szájüregi daganat, az elkerülhető rémálom* című előadásának kezdetén röviden bemutatta az általa vezetett Arc- Állcsont- Szájsebészeti és Fogászati Klinikát. A Mária utcai épület 1908-ban épült, és ez volt Európa első stomatológiai klinikája, vagyis olyan intézménye, ahol szájbetegségeket kezeltek, köztük szájüregi daganatokat is operáltak, később pedig ez lett a Fogorvostudományi Kar bölcsője is – mondta. Az igazgató szólt a tumorok kialakulása mögötti tényezőkről, amelyek közül kiemelte az alkohol és a dohányzás szerepét. – A szájüregi daganatos betegek döntő többsége erős dohányos. Akik egy sikeres kezelés vagy műtét után sem hagynak fel káros szenvedélyükkel, azoknál határozottan az esély egy újabb daganat kialakulására – tette egyértelművé. Mint rámutatott, aki nem ápolja megfelelően a fogait és nem jár fogorvoshoz, annál folyamatos gyulladások lehetnek a szájban, és lehetséges, hogy észre sem veszi a daganat kialakulását, növekedését. Az igazgató szólt arról is, hogy Magyarországon évente közel 34 ezren halnak meg daganatos megbetegedés miatt, közülük körülbelül 1500 haláleset jelentenek az ajak- és szájüregi tumorok. A magas halálozási arányt mutatja, hogy évente 3400-3500 új, szájüregi daganatos beteget diagnosztizálnak. A leggyakoribb tünetek közé tartozik többek között a nem gyógyuló fekély, a látható duzzanat, a nyirokcsomó megnagyobbodása, a nehezített beszéd, rágás és nyelés vagy a fogak indokolatlan meglazulása.

Február 8-án indult el a Szénior Akadémia új tavaszi kurzusa, a programsorozat 12 előadását az őszi szemeszterhez hasonlóan most is Zoom-rendszeren keresztül tartják meg. Az egyetem – alapításának 250 éves jubileumára emlékezve – 2019-ben indította el a lakosságnak, főként az idősebb korosztálynak és hozzátartozóinak szóló ingyenes szabadelőadás-sorozatát dr. Nagy Zoltán professor emeritus szakmai vezetésével.

Az előadásokról szóló cikkek teljes terjedelemben elolvashatók a Semmelweis Egyetem honlapján: <https://semmelweis.hu/hirek/tag/szenior-akademia/>

Online egyeztetett a Semmelweis Egyetem és japán partnerintézménye

A két egyetem 2015 óta áll kapcsolatban egymással. A mostani, online egyeztetés szerint az International University of Health and Welfare utolsó éves orvostanhallgatói a Semmelweis Egyetemen is elvégezhetnék négyhetes kötelező klinikai gyakorlatukat. A tervek szerint a jövőben a japán intézmény is fogadna magyar hallgatókat.

Módos Diána Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága

Online megbeszélést folytatott dr. **Merkely Béla** rektor és dr. **Kuni Ohtomo**, a japán International University of Health and Welfare (IUHW) elnöke. A megbeszélésre a japán partneregyetem kezdeményezésére került sor, melynek során az egyetemi vezetők a két intézmény együttműködésének kiterjesztéséről egyeztettek annak kapcsán, hogy az IUHW tantervében kötelezően előírt négyhetes szakmai gyakorlatukat 2022-től a Semmelweis Egyetemen is teljesíthessék az utolsó éves japán orvostanhallgatók. A virtuális találkozón részt vett dr. **Kellermayer Miklós**, az Általános Orvostudományi Kar dékánja, dr. **Pop Marcel**, a Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatóságának igazgatója, valamint az IUHW részéről dr. **Yasuhiro Suzuki** rektorhelyettes és dr. **Haruko Akatsu**, az orvostudományi kar dékánja.

Dr. Merkely Béla kifejtette, hogy a Semmelweis Egyetemen egy gyakorlati periódus alatt két turnusban 30-30 japán diákot tudnánk fogadni, akik 4-10 hetet tölthetnének el a Semmelweis Egyetem klinikáin. A gyakorlatot az egyes hallgatók igény szerint egy klinikán vagy rotációban több klinikán tölthetnék. Dr. Haruko Akatsu felvetette annak lehetőségét, hogy a Semmelweis Egyetem hallgatókat küldjön az IUHW-ra, amit dr. Merkely Béla kiváló lehetőségnek nevezett.

Foto: Szepesi Dóra

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2021/04/08/online-egyeztetett-az-egyuttmukodesrol-a-semmelweis-egyetem-es-japan-partnerintezmenye/>

Erősödhet az együttműködés a prágai Károly Egyetemmel

Módos Diána Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága

A jelenlegi együttműködés megerősítéséről és továbbfejlesztéséről egyeztetett online megbeszélés keretében dr. **Merkely Béla**, a Semmelweis Egyetem és dr. **Tomáš Zima**, a prágai Károly Egyetem rektora.

A virtuális találkozóra dr. Merkely Béla rektor kezdeményezésére került sor, aki a tavalyi évben részt vett a Károly Egyetem akkreditációjában, és az értékelő panel tagjaként az öt orvosi és a gyógyszerészeti kar kiértékelésén dolgozott. A megbeszélés további apropója az volt, hogy a két intézmény eddig is számos közös projektet valósított meg együtt, többek között a CELSA és az UNICA szervezeteken belüli tagság keretében. Ezen felül a két egyetem kapcsolatának további erősítését szolgálhatja, hogy 2021 júliusától Magyarország tölti be a Visegrádi Csoport (V4) elnökségét, amely támogatja a régió láthatóságát, valamint

lehetőséget adhat a stratégiai célok nemzetközi láthatóságának növelésére.

A megbeszélés során mindkét egyetemi vezető hangsúlyozta, hogy nyitott a két intézmény közötti együttműködés szorosabbra fűzésére, továbbfejlesztésére. Dr. Merkely Béla bemutatta az eddig megvalósított közös publikációs tevékenységet, és reményét fejezte ki, hogy a járványhelyzet javulása magával hozza a kapcsolat megerősítését, az oktatási és kutatási együttműködés fejlesztését. A két egyetem vezetőjének személyes találkozására kiváló alkalom lehet a 2021 szeptemberére tervezett, a Medikus Zenekar szervezésében és részvételével megvalósuló koncert – emelte ki dr. Merkely Béla.

Dr. Merkely Béla és dr. **Tomáš Zima** egyetértett abban, hogy a szorosabb együttműködés és a közös munka mindkét egyetem számára a nemzetközi rangsorokban való előrelépést is támogatja.

EUniWell: megbeszélés Európa felsőoktatásának jövőjéről

Turopoli Eszter Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága

Egy új, közös alapokon nyugvó európai felsőoktatás kialakításáról tartottak online megbeszélést a EUniWell partneregyetemének vezetői. A résztvevők egyetértettek abban, hogy a konzorcium kiemelt feladata az egyének és társadalmak jólétének növelése, különös tekintettel a fennálló járványhelyzetre. Közös megfogalmazott cél egy olyan multidiszciplináris és nemzetközi oktatási és kutatási platform létrehozása, amely alkalmas innovatív megoldások kidolgozására. Ennek megvalósítása érdekében egy sokszínű, befogadó és proaktív közösség kialakításán dolgoznak, amely fenntartható projektek révén új távlatokat nyit az oktatási, tudományos és intézmények közötti együttműködések terén.

Dr. **Merkely Béla** rektor beszédében méltatta a EUniWell ezen törekvéseit, amelyeket egyenrangú partnerségen alapuló projekteken keresztül valósít meg, egyenlő lehetőségeket bizto-

sítva a partneregyetemek polgárai számára. Ezt az elvet követik a EUniWell saját pénzügyi alapjából létrehozott és rendszeresen meghirdetett Seed Funding pályázatok is.

Dr. **Kellermayer Miklós**, az Általános Orvostudományi Kar dékánja és a EUniWell projekt Semmelweis Egyetemen belüli szakmai vezetője elmondta, hogy az eddig meghirdetett két pályázaton összesen öt olyan projekt nyert el támogatást, amelyek a Semmelweis Egyetem polgárainak együttműködésével valósulnak meg. Ezek közül egy projektben vezető szerepet töltenek be a Semmelweis Egyetem hallgatói.

Az április 15-i EUniWell: Hello Hungary! online konferencián a nyertes projektek bemutatkozásán kívül nemzetközi oktatási szakértők és egyetemi vezetők kerekasztal beszélgetés keretén belül osztották meg gondolataikat a jövő oktatásáról. (Az eseményről következő lapszámunkban számolunk be.)

Die Krise als Chance genutzt

Mit Hilfe eines innovativen Konzeptes ist es gelungen, das Blockseminar in der Augenheilkunde für die Studierenden am Asklepios Campus Hamburg (ACH) der Semmelweis Universität komplett digital durchzuführen. Im Rahmen eines Out of the box-Vortrags (OTB) am 23. März erfuhren die Studierenden am ACH mehr über das soziale Projekt SeitenWechsel und die Möglichkeit, dadurch andere Lebenswelten kennenzulernen. Außerdem wurde im Vormonat ein weiterer Wissenschaftlicher Studentenkreis gegründet.

Nicola Sauter-Wenzler

Blockseminar Augenheilkunde im online-Modus

Das jüngste Blockseminar in der Augenheilkunde darf als neue Benchmark in der digitalen Lehre am ACH verstanden werden. Aufgrund der Corona-Pandemie fand im Februar erstmals ein voll digitaler studentischer Untersuchungskurs in der Augenklinik der Asklepios Klinik (AK) Barmbek statt. Ihr Chefarzt, PD Dr. med. **Ulrich Schaudig**, zeigte sich mit dem Ergebnis sehr zufrieden:

– Wir haben die Krise als Chance genutzt. Sie hat uns quasi gezwungen etwas zu machen, was wir schon längst hätten angehen sollen. Mit dem digitalen Blockseminar haben alle gemeinsam etwas probiert, was wir mit in die Zukunft nehmen wollen und werden – auch mit Blick auf die Weiterbildung.

Das innovative Konzept des Blockseminars beinhaltete folgende Schritte: Alle Vorlesungen wurden zunächst durch die Dozierenden aufgenommen und den Studierenden vorab als Videodateien zur Verfügung gestellt. In beiden Wochen konnten in Sprechstunden via Webcam Fragen gestellt werden. Im voll digitalen Augenpraktikum wurden dann fallorientiert und live an Patienten Anamnese, Symptomatik, Diagnostik und Therapie der jeweiligen Krankheitsbilder besprochen. Durch die Liveübertragung der Spaltlampe, eine Webcam sowie eine zusätzliche Stativkamera wurde es den Studierenden zu Hause ermöglicht, hautnah eine vollständige Untersuchung des vorderen und hinteren Augenabschnittes zu erleben. Highlight des Blockseminars waren schließlich zwei Netzhautoperationen, die für die rund 30 Studierenden live aus dem zehnfach vergrößerten Mikroskop und parallel aus der Saalansicht übertragen wurden. Im Anschluss an die Operationen folgte eine Live-Diskussions-Runde, bei der einzelne OP-Schritte genauer erklärt wurden und die Studierende Fragen an den Operateur richten konnten. Praktikumsleiter und ACH Alumnus dr. med. **Joel Lüthy** zog ein positives Resümee: – Auch wenn es schon länger her ist, erinnere ich noch gut, wie ich mich während des Augenheilkundepraktikums für dieses Fach begeistern konnte. Daher war es auch mein Ziel, den Studierenden

trotz COVID-19 einen bestmöglichen und vor allem praktischen Einblick in die Augenheilkunde zu geben.

Weiterer WSK gegründet

Zur Vorstellung des Konzeptes und neuer Projekte sowie zur Gründung weiterer Wissenschaftlicher Studentenkreise (WSK) hat der ACH seine Studierenden am 22. Februar an den Campus eingeladen. In Folge der gut besuchten Präsenzveranstaltung hat Prof. Dr. med. **Matthias Nagel**, Chefarzt für Psychiatrie (AK Nord/Wandsbek), einen weiteren WSK gegründet. Damit existiert am ACH nun ein WSK-Trio – seit mehr als zwei Jahren gibt es bereits eine onkologische sowie eine viszeralkirurgische Arbeitsgruppe. Dort tauschen sich Studierende neben dem klinischen Studium mit ihren Dozierenden aus, es entstehen Diplomarbeiten und Dissertationen und nicht zuletzt Publikationen und Vorträge.

Neues soziales Projekt SeitenWechsel lanciert

Mit zu den schönsten Projekten am ACH zählen die, die von Studierenden selbst initiiert wurden oder werden. Haben sie dann auch noch eine soziale Ausrichtung und das Zeug zu einem neuen Wahlpflichtkurs, sind die Chancen am Campus groß, finanziell sowie ideell unterstützt und möglichst zeitnah realisiert zu werden. So auch bei dem Projekt SeitenWechsel der Patriotische Gesellschaft von 1765 e.V., auf das ACH Studentin Kristina Hillmann per Zufall gestoßen war. Im Geschäftsführer der den ACH betreibenden Asklepios Medical School (AMS), Dr. **Christoph Jeremann**, fand sie rasch einen Unterstützer.

Ziel eines SeitenWechsels ist, in einer anderen Lebenswelt eine Woche lang Erfahrungen zu sammeln. Zielgruppe waren bislang in erster Linie Führungskräfte. Neuerdings wird auch jungen Menschen der Zugang zu dieser Erfahrung durch ein neues digitales Programm ermöglicht. Dieses begann am ACH am 23. März mit einer Kickoff-Veranstaltung, die online in der Reihe *Out of the box* (OTB) stattfand und dadurch offen für alle Interessierten war. Ab Ende April folgen sechs sogenannte Dialog-Veranstaltungen. Die Referentinnen und Referenten hierfür kommen dabei aus den unterschiedlichsten sozialen Einrichtungen. Erst nach der Teilnahme an einem oder mehreren dieser Abende haben ungefähr zehn Studierende dann die Möglichkeit, für eine Woche Teil eines Teams einer sozialen Einrichtung und damit selbst bereits im Studium zu SeitenWechseln zu werden.

Weitere Informationen zu diesem und weiteren Themen finden Sie unter www.asklepios.com/ams.

Százéves dr. George Berci sebészprofesszor

Százéves születésnapját ünnepelte dr. George Berci (Bérci György), a Semmelweis Egyetem díszdoktora, akinek számos műve mérföldkő a sebészet történetében. Születésnapján üdvözlő levéllel köszöntötte dr. Merkely Béla rektor, valamint dr. Ferencz Andrea, Kísérletes Sebészeti és Műtéttani Tanszék vezetője is.

Dr. Sándor József Kísérleti Sebészeti és Műtéttani Tanszék

Fotó: D. Kiss Balázs

Rendkívül kalandos, megpróbáltatásokkal terhelt életpálya, a zene világának bővölete, üldöztetés a szélsőjobb, majd a szélsőbal oldalról, menekülés hazájából, Magyarországról, majd a modern sebészet világának úttörője, újfajta eljárások és berendezések megalkotója – így foglalható össze dr. **George Berci (Bérci György)** életének 100 éve. Négy országban: Magyarországon, Ausztriában, Ausztráliában és

az Egyesült Államokban élt, utóbbi a lakhelye jelenleg is. Neve összefonódik a laparoszkópos sebészet létrejöttével. Több száz közlemény, tizenkét könyv, 35 szabadalom, tanító videók sora mutatja aktivitását. Kényszerű emigrációja után többször visszatért Magyarországra, segített az újfajta eljárások megismerésében. 2012-ben, munkássága elismeréseként egyetemünk a *Doctor Honoris Causa* címmel ruházta fel. Dr. George Berci azonban nemcsak kiemelkedő sebész, hanem végtelenül szerény, jó humorú,

segítőkéssz egyéniség – egy kongresszuson nem tud úgy végigmenni a folyosón, hogy ne lenne néhány kedves szava a világ minden tájáról összesereglett résztvevőkhöz. Jelenleg, százéves korában Los Angelesben, a karantén világában is lenyűgöző aktivitással dolgozik: napokban jelenik meg új könyve, szervezi, hogy hazájába kerüljön egy olyan, új általa szerkesztett műtéti rendszer, melynek segítségével még pontosabban lehet operálni. Születésnapján barátai, kollégái, tanítványai nemzetközi on-line találkozón ünnepelték Los Angelesben.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2021/04/06/szazeves-dr-george-berci-sebeszprofesszor-az-egyetem-diszdoktora/>

Dr. Merkely Béla rektor dr. George Bercit köszöntő levelében kiemelte, a professzor életműve beépült az orvosképzés kurikulumába. A Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Tanszék róla elnevezett George Berci Sebészeti Gyakorló és Kutató Laboratóriuma a sebészet gyakorlati oktatásában és a tudományos kutatásban is fontos szerepet tölt be, ahol közel tíz éve oktatjuk magyar, angol és német nyelven a *kísérletes és sebészeti műtéttan* kötelező tantárgyat a graduális képzésben, posztgraduális képzés keretében pedig a manuális szakmák elkötelezettjeinek tartunk sebészeti skill tréning tanfolyamokat – fogalmaz levelében.

Százéves születésnapját ünnepelte dr. Bender György professzor emeritus

1951-ben a Semmelweis Egyetem jogelődjén végzett általános orvosként, majd negyven évig dolgozott az egyetem Ortopédiai Klinikáján dr. Bender György professor emeritus, aki márciusban volt 100 éves.

Dr. Mány Ferenc Ortopédiai Klinika

Fotó forrás: Ortopédiai Klinika

Medikus éveit a Szabolcs utcai kórház sebészeti osztályára járt be, ahol a kor egyik elismert sebész főorvosa, dr. **Molnár Béla** mellett ismerkedett meg a sebészettel. Az utolsó egyetemi években mentora ajánlotta, hogy az akkor ébredő ortopédia területén vállaljon munkát. A diploma megszerzése után, 1951-ben a már megalakult Ortopédiai Klinikára nyert felvételt. Nagy része volt a klinika munkájá-

nak beindításában. Itt ismerkedett meg az akkor egyre nagyobb teret kapó ortopéd sebészettel. A kezdő időkre esett az ismétlődő gyermek-paralízis járványok áldozatainak műtéti ellátása. Nagy gyakorlatot szerzett az akkori idők konzervatív ortopédiai

módszereinek elsajátításában. Sebészeti ismereteinek gyarapítási igénye vezette 1956-57-ben a koreai háború okozta nehézségek felszámolására szervezett munkában való részvételre.

Visszatérve a klinika vezető munkatársává vált. **Glauber Andor** professzor vezetése alatt teljesedett ki tevékenysége. 1957-től osztályvezetőként a klinika egyik részlegét vezette. A tudományos munka terén az akkor egyre fontosabbá váló területet, a láb betegségeinek gyógyítását választotta. Az ortopéd cipő ellátás mellett a láb betegségeinek prevencióját tűzte ki céljává. A hatvanas években szoros együttműködést alakított ki a bőr- és cipőipari területtel.

1970-ben elnyerte a kandidátusi fokozatot, majd 1977-ben egyetemi tanári kinevezést kapott. 30 évvel ezelőtt, 1991-ben ment nyugdíjba, de még hosszú időn át segítette utódját a lábsebészeti, podológiai terület további fejlesztésében.

Hosszú élete során több alkalom nyílt életútjának, egyéniségének méltatására. Most is minden jót kívánunk neki!

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható:

<https://semmelweis.hu/hirek/2021/03/23/szazeves-szuletesnapjat-unnepli-dr-bender-gyorgy-professor-emeritus/>

Elhunyt dr. Winternitz Tamás

2021. április 6-án elhunyt dr. Winternitz Tamás, a I. Sz. Sebészeti és Intervenciók Gasztroenterológiai Klinika klinikai főorvosa. Dr. Winternitz Tamás az egyetem Általános Orvostudományi Karán végzett 1981-ben, frissdiplomásként került a klinikára, ahol immár negyven éve dolgozott, és így az egyik legrégebbi aktív munkatárs volt. A korábbi I. Sz. Sebészeti Klinikán hazánkban elsők között bevezetett intraoperatív ultrahangvizsgálatokkal kapcsolatos tevékenység, valamint egy ehhez kapcsolódó munkacsoport megszervezője volt, vezetésével a klinika 25 év alatt csaknem 40 ezer diagnosztikus és 6000-nél több invazív beavatkozást végzett. A Semmelweis Egyetem dr. Winternitz Tamást saját halottjának tekinti.

Dr. Winternitz Tamás szakmai tevékenységének fókuszában a gasztroenterológiai sebészet (gyomor, máj, hasnyálmirigy, onkológiai sebészet), a laparoszkópos sebészet, a gasztroenterológiai ultrahang vizsgálatok, valamint az intervenciók ultrahang-beavatkozások álltak. 1985-ben szerzett sebészet, 1994-ben gasztroenterológiai szakvizsgát, 2014-ben endoszkópos ultrahang vizsgálatok licenc vizsgát. A Magyar Sebész Társaság tagja, a Magyar Gasztroenterológiai Társaság ultrahang szekciójának titkára volt. Tudományos tevékenységét 34 közlemény, 9 könyvfejezet, 108 megjelent absztrakt jellemzi.

I. Sz. Sebészeti és Intervenciók Gasztroenterológiai Klinika

2021. április 6-án meghalt dr. **Winternitz Tamás** klinikai főorvos kollégánk, miután koronavírussal történt megfertőződése után csaknem fél évvel szervezete végleg feladta a harcot a betegséggel szemben. Halálával az I. Sz. Sebészeti és Intervenciók Gasztroenterológiai Klinika egyik legrégebbi aktív munkatársát veszítette el, aki frissdiplomásként éppen 4 évtizeddel ezelőtt csatlakozott a klinikához.

Pályaválasztását feltehetően befolyásolhatta az a tény, hogy felmenői között tudhatta az egyik leginnovatívabb magyar sebészt, **Winternitz Arnoldot**; így az ő nyomdokait járva végzett 1981-ben az akkori Semmelweis Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán, és lépett az I. Sz. Sebészeti Klinika állományába.

Sebészet szakvizsgájának megszerzése után a klinika széles sebészeti palettájának csaknem minden ágát biztonsággal, örömmel művelte. A klasszikus sebészet mellett azonban érdeklődése korán interdiszciplináris irányt is vett: az elsők között szerzett 1994-ben sebészet alapképzésre épített gasztroenterológiai szakvizsgát. Ezt a lépést legfőképpen az alapozta meg, hogy – még **Szécsény Andor** professzor úttörő kezdeményezésére – a Sebészeti Klinika hazánkban elsőként vezette be az intraoperatív ultrahang-vizsgálatot, s ennek a tevékenységnek, majd később egy speciális munkacsoportnak a megszervezésével a fiatal Winternitz doktort bízta meg, aki féléves szakirányú képzés után 1986-ban elvégezte az első bizonyító erejű direkt hasüregi ult-

rahang-vizsgálatot egy inzulinomás nőbetegen. Működése nyomán a sebészeti szemléletű ultrahang-diagnosztika, majd később az UH-vezérelt intervenciók viharos gyorsasággal terjedtek el: vezetésével a klinika 25 év alatt csaknem 40 ezer diagnosztikus és 6000-nél több invazív beavatkozást végzett. Ezek között került sor az első hazai endoszkópos ultrahangvizsgálatra és mintavételre is 1995-ben. Tapasztalatait önzetlenül osztotta meg sok, később megszerveződő munkacsoporttal.

A gyógyító orvosszakmai ténykedésen túl kifejezett érzelme volt az orvostechnológiai, egészségügyi informatikai, illetve egészséggazdasági problémák kezeléséhez: ezt a képességét több éven át kamatoztatta többek között az I. Sz. Sebészeti Klinika operatív igazgatóhelyetteseként, valamint a Magyar Orvosi Kamara Közgazdasági Bizottságának alelnökéként.

Winternitz Tamás mindig bátran szembenézett személyes életének valamennyi kihívásával, s mindeddig mindig legyőzött gyászt, betegséget, konfliktusokat.

Éppen ennek tudatában, s **Cicero** szavait – *Aegroto dum anima est, spes est (Amíg a beteg lélegzik, van remény)* – ismételve reménykedtünk hónapokon át teljes felépülésében, majd legalább állapota jobbra fordulásában.

Reményünk azonban semmivé foszlott.

Requiescit in pace.

ÚJ!

Czeglédi Edit

AZ OBEZITÁS MAGATARTÁSTUDOMÁNYI VONATKOZÁSAI

Az elhízás a XXI. század egyik legnagyobb jelentőségű népegészségügyi problémája. Prevenciója és hatékony kezelése optimálisan integratív és páciensközpontú szemléletben, élethosszig tartó multidiszciplináris gondozás keretében valósítható meg. A kötet jól alkalmazható gyakorlati készségekkel ruházta fel a szakembereket az egészségügyi ellátórendszer valamennyi szegmensében.

■ **Legendus ára: 6670 Ft**

Bedros J. Róbert

KLINIKAI OBEZITOLÓGIA

Az egyetemi tankönyv a medikusoktatásban egyedülálló lehetőséget kínál a témában elmélyedni szándékozók számára. A medicinának talán nincs is olyan szeglete, ahol az elhízás ne okozna valamilyen nehézséget, ezért jó szívvel ajánljuk a könyvet lényegében az összes szakterületen (a kardiológiától a bőrgyógyászatig, műtéti beavatkozásoktól a pszichés betegségekig, a háziorvosoktól a gyermekgyógyászatig és még sorolhatnánk) dolgozó kollégáknak.

■ **Legendus ára: 12 800 Ft**

Simmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárud tér 4.

www.simmelweiskiado.hu

A könyveink megvásárolhatók a **Legendus Könyvesboltban**, illetve a **Líra Kereskedelmi hálózaton belül az egész országban**, de egyre nagyobb igényt elégít ki webshopunk.

■ **LEGENDUS KÖNYVESBOLT**

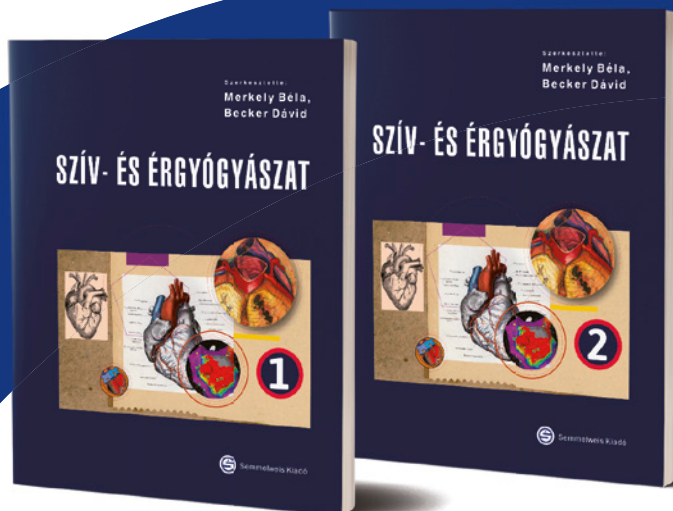
1089 Budapest, Nagyvárud tér 4.

Tel.: 210-4408, 459-1500/56353

Nyitva tartás: H-Sz: 9.00-16.00,

Cs: 9.00-18.00, P: 9.00-14.00

E-mail: info@szimmelweiskiado.hu

Merkely Béla, Becker Dávid
SZÍV- ÉS ÉRGYÓGYÁSZAT 1-2.

16 000 Ft

Szegedi Nándor
KARDIOLÓGIA
zsebkönyv (szak)vizsgára
készülőknek

3400 Ft

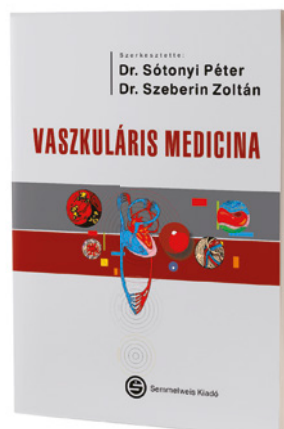
Vágó Hajnalka,
Kiss Orsolya, Merkely Béla
SPORTORVOSTAN

3400 Ft

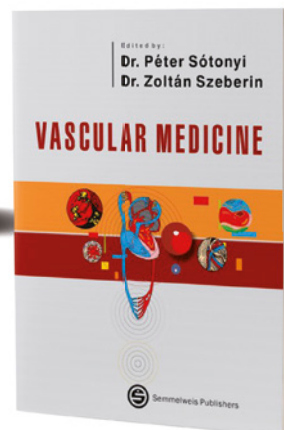
Péter Sótónyi,
Zoltán Szebeni
VASKULÁRE MEDIZIN

3000 Ft

Sótónyi Péter,
Szebeni Zoltán
VASZKULÁRIS MEDICINA

1800 Ft

Péter Sótónyi,
Zoltán Szebeni
VASCULAR MEDICINE

3000 Ft

Simmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

www.simmelweiskiado.hu

A könyveink megvásárolhatók a Legendus Könyvesboltban, illetve a Líra Kereskedelmi hálózaton belül az egész országban, de egyre nagyobb igényt elégít ki webshopunk.

■ LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

Tel.: 210-4408, 459-1500/56353

Nyitva tartás: H-Sz: 9.00-16.00,

Cs: 9.00-18.00, P: 9.00-14.00

E-mail: info@simmelweiskiado.hu